

Kurier Szczeciński

Nr 164 (10 148)

Rok założenia 1945

Cena 1 zł

CZWARTEK, 21
PIĄTEK, 22
SOBOTA, 23
NIEDZIELA, 24LIPCA
1977 ROKU
WYD. AB

33 urodziny Ludowej Ojczyzny

Polska i socjalizm — to jedno

● Spotkanie z najlepszymi pracownikami Pomorza Zachodniego ● Sesja Wojewódzkiego i Miejskiego Komitetu FJN oraz Wojewódzkiej i Miejskiej Rady Narodowej

W KOMITECIE WOJEWÓDZKIM PZPR w Szczecinie, odbyło się wczoraj — w przededniu Lipcowego Święta, 33 rocznicy narodzin naszej Socjalistycznej Ojczyzny — uroczyste spotkanie najbardziej zasłużonych pracowników zakładów Pomorza Zachodniego z członkami Egzekutywy KW PZPR, przedstawicielami stronnictw politycznych WK FJN oraz wojewódzkimi i miejskimi władzami państwowymi. I sekretarz KW PZPR, przewodniczący WRN, Janusz Brych witając zebranych podkreślił wagę chwili i złożył podziękowania wszystkim ludziom pracy Pomorza Zachodniego za ich wysiłek i trud włożony w rozwój Ziemi Szczecińskiej.

Uroczystości w Warszawie

DZIS, w przeddzień Święta Odrodzenia, odbędzie się w Warszawie podniosłe uroczystości. W Belwederze udekorowani zostaną odznaczaniami państwowymi ludzie, którzy swym oddaniem, inicjatywą i wysoką aktywnością w pracy zawodowej i w działalności społecznej wnieśli i nadal wnoszą szczególnie twórczy wkład w dzieło wszechstronnego rozwoju naszej socjalistycznej Ojczyzny.

Spółeczeństwo stolicy złoży hołd pamięci tych, których życie i walka złożyły się na dzisiejszy kształt Polski Ludowej. Przed Grobem Nieznanego Żołnierza — symbolem żołnierskiej chwali oraz na Cmentarzu-Mauzoleum Żołnierzy Armii Radzieckiej, kryjącym prochy 23 tysięcy poległych w walkach o Warszawę, złożone zostaną kwiaty i kwiaty. Delegacje społeczeństwa złożą kwiaty również przed pomnikami i tablicami pamiątkowymi w miejscach związanych z dziejami narodu polskiego.

NASTĘPNIE odbyła się dekoracja grupy najbardziej zasłużonych mieszkańców województwa szczecińskiego, wysokimi odznaczeniami państwowymi, „Gryfami Pomorskimi” oraz Odznakami Zasłużonego Działacza FJN. Pełną listę odznaczonych publikujemy oddzielnie. Znaleźli się wśród nich radzieccy specjaliści zatrudnieni przy budowie osiedli „Przy-

(Dokończenie na str. 2)

E. Gierek w woj. łomżyńskim

ŁOMŻA. I sekretarz KC PZPR Edward Gierek przebywał wczoraj na Ziemi Łomżyńskiej. Witany gorąco I sekretarz KC PZPR odwiedził przodującą od lat w gospodarce rolnej wieś Szczodruchy w gm. Kołaki Kościelne, specjalizującą się w hodowli bydła.

Następnie, serdecznie przyjmowany przez ponad 300-osobową załogę, E. Gierek odwiedził w Zambrowie fabrykę podległą zakładom teletransmisyjnym „Telkom”.

Gorąco witali I sekretarza KC budowniczowie i mieszkańcy 12 pierwszych bloków nowa wznieszonego największego w tym regionie osiedla „Janitar” w Łomży. Klucze do mieszkań otrzymało tu ponad 300 rodzin, a do końca br. otrzyma je dalszych 530.

Podpisanie umowy między rządami PRL i CSRS

Za miesiąc z dowodem osobistym do Czechosłowacji

WARSZAWA. 20 bm. nastąpiło w Warszawie podpisanie umowy między rządem PRL a rządem CSRS o ułatwieniach w ruchu osobowym obywateli obu państw.

Celem umowy jest praktyczna realizacja przyjętego przez partynopanstwowe kierownictwa obu krajów programu dalszego rozwoju i pogłębienia polsko-czechosłowackiej przyjaźni m. in. w drodze zapewnienia warunków lepszego poznawania przez obywateli jednego kraju osiągnięć budownictwa socjalistycznego, dorobku kulturalnego, sposobu życia i piękna przyrody drugiego kraju.

Postanowienia umowy przewidują otwarcie dla bezwizowego i bezpasportowego ruchu polskich i czechosłowackich obywateli całych terytoriów PRL i CSRS, a nie tylko — jak dotychczas — tzw. obszarów kwateron czechosłowackich na okres nie przekraczający jednego miesiąca na podstawie dowodów osobistych z wpisem, legitymując się posiadaniem odpowiedniej kwoty koron czechosłowackich na koszty pobytu, wpisaną do ksiąg żeczki walutowej.

Turyści korzystający z „Drogi Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej” w Karkonoszach, bądź ze szlaków wodnych na granicznych odcinkach Dunajca i Popradu posługiwali się będą jedynie dowodami osobistymi.

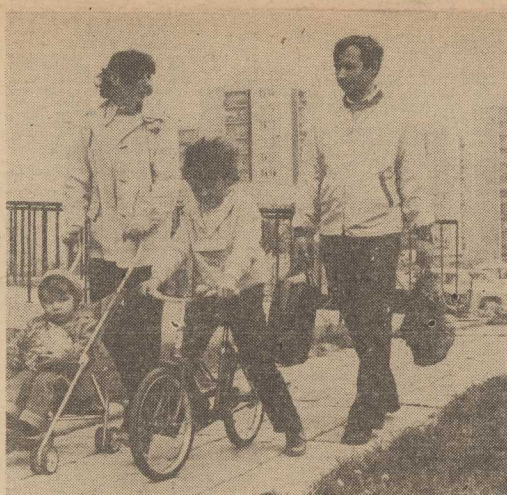
Umowę, która wejdzie w życie po upływie miesiąca od dnia jej zawarcia, podpisali ze strony polskiej wiceminister spraw zagranicznych Mieczysław Dmochowski, a ze strony czechosłowackiej zastępca ministra spraw zagranicznych Miroslav Vejvoda.

Salut armatni

WARSZAWA. Dla uczczenia 33 rocznicy powstania Polski Ludowej oddany zostanie w Warszawie 22 bm. — zgodnie z rozkazem ministra obrony narodowej — salut 24 salw armatnich.

Uroczysta odprawa wart

JUTRO, 22 lipca 1977 roku o godzinie 11.55 Polskie Radio w programie I i Telewizja Polska w programie I i II (w kolorze) przeprowadzą bezpośrednią transmisję ze zgromadzenia społeczeństwa stolicy przy Grobie Nieznanego Żołnierza, połączonego z uroczystą odprawą wart.

(Foto—CAF)

Święto
naszego
państwa

...by jaśniej
widzieć
przyszłość

22 LIPCA zawsze wracamy do tamtych pamiętnych chwil, kiedy po przekroczeniu Bugu w Chełmie Lubelskim załapały szlondary bojowe z białymi orłami piastowskimi. Tu przed 33 lata Manifest PKWN proklamował nowe państwo polskie, jakie nigdy jeszcze w dziejach narodu nie istniało: PAŃSTWO LUDOWE. Wyrosłe z myśli politycznej lewicy polskiej, zespolone sojuszem krwi w walce z hitleryzmem i wspólną ideową z narodami radzieckimi zapowiadającą nową epokę. Epokę sprawiedliwości społecznej, ludowladztwa, twórczej pracy bez wyzysku — pracy dla siebie.

To nowe państwo od początku swego istnienia różniło się w ludzkiej świadomości tym, że dawało obywatelom to, czego najbardziej pragnęli. Ale w tamtym okresie funkcje państwa nie mogły sprowadzać się tylko do tego. Przede wszystkim państwo to musiało utrzymać swą egzystencję — w walce z przeciwnikami klasowymi, z reakcją, z czadem antykomunistycznym uprzedzeń.

DOPIERO dziś, z perspektywy 33 lat, patrząc na tamten okres, możemy dostrzec w pełni kolosalne zmiany zarówno w życiu narodu, jak i w charakterze naszego państwa. Dzięki swej sile i mądrym sojuszom jest ono dziś nie tylko gwarantem naszej niepodległości i pokojowego rozwoju, ale także gwa-

(Dokończenie na str. 3)

Polscy socjaliści

(Dokończenie ze str. 1)
 jażni" i „Kalina" z elementami sprowadzanych z Leningradu. Komandoria Orderu Zasługi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej odznaczono Iwana Andriejewicza Pengara, a Srebrną Odznaką Orderu Zasługi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — Piotra Piotrowicza Pawlenkowieza.

NASTĘPNIE rozpoczęła swe obrady uroczysta sesja Wojewódzkiego i Miejskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu oraz Wojewódzkiej i Miejskiej Rady Narodowej w Szczecinie, w której uczestniczyli również członkowie Wojewódzkiego i Miejskiego Obywatelskiego Komitetu Obchodów Święta Odrodzenia. Otwierając obrady przedwodzący WK FJN, Budowniczy Polski Ludowej, Piotr Zaremba przypomniał wielokrotnie znaczenie Manifestu FJN dla naszego narodu. Zawarte w nim zadania wyzwolenia kraju, odbudowy państwowości polskiej i zdobycia przez nas Ojczyznę znaczącego miejsca na świecie oraz przywrócenie Ziemi Zachodnich i Północnych do Macierzy, wykonywaliśmy z honorami — stwierdził mówca.

Z KOLEI głos zabrał i sekretarz KW PZPR, przewodniczący WRN Janusz Brych. Po omówieniu znaczenia wielkiego Manifestu Lipcowego dla wszystkich Polaków, J. Brych powiedział: „Naród nasz zapłacił ogromną ofiarę krwi i łez za prawo do wolnej, sprawiedliwej Ludowej Ojczyzny. W walce, pracy i znowu realizowaliśmy idee Manifestu Lipcowego, budowaliśmy Polskę Ludową, tworzyliśmy społeczność budowniczych socjalistycznej Polski.

Tak bliskie każdemu Polakowi-pa

tricie Święto Lipcowe jest dniem, w którym szczególnie mocno uświadamiamy sobie rozmiar przebytej drogi i ogrom zadań, jakie Boga przed nami. Wyraża je prawda naszych czasów, że POLSKA I SOCJALIZM TO JEDNO. To w ramach tej jedności układała się tożsamość polskiej Ojczyzny, państwa i narodu. Nasz los jest w naszych rękach i potrafi go kształtować pomyślnie jedynie w zespoleństwie wszystkich patriotycznych sił pod przewodnictwem klasy robotniczej, wola programu i polityki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, w sojuszu z ZSL i SD. Zmieniliśmy obraz polskiego społeczeństwa, zespoleństwo dziś — jak nigdy dawniej — zasadami równości i sprawiedliwości społecznej, zaołami kojarzącymi troskę o dobrobyt ogółny i jednostkowy z dążeniem do zapewnienia każdemu człowiekowi godnego miejsca w ludzkiej zbrojowni".

W dalszym ciągu swego wystąpienia i sekretarz KW PZPR omówił najwcześniejsze dokonania społeczeństwa Ziemi Szczecińskiej w minionym 33-leciu, przypominając że na tej przetrastej Plastowskiej Ziemi stworzyliśmy dom dla milionów Polaków, dla drugiego pokolenia Polaków. Podkreślając znaczenie gospodarki morskiej J. Brych stwierdził, że od podstawą budowane na Ziemi Szczecińskiej przemysł stoczniowy, nowoczesna flota rybacka, zmniejszaliśmy i rozbudowaliśmy Zespół Portowy Szczecin-Swinoujście a flota PZM sawia ci 250 portów świata.

Ważną rolę w społecznym i gospodarczym rozwoju regionu odegrała podjęta z inspiracji Biura Politycznego KC PZPR i osobiste towarzysza Edwarda Gierka uchwała Rady Ministrów o kompleksowym rozwoju województwa w latach 1974-80. W jej wyniku wybudowano i zmodernizowano takie obiekty jak: „Dolina Odra", Morska Stocznia Remontowa w Świnoujściu, Zakłady Przemysłu Dzierżawskiego „Lupol" w Stargardzie, Na Ziemi Szczecińskiej wytwarzane są produkty cenne dla przemysłu i życia: chemikalia, jachty pełnomorskie, kontery, nawozy wielokładnikowe, sprzęt gospodartwa domowego i raz wyroby z tytu.

Omawiając najważniejsze zadania na najbliższe lata, i sekretarz KW PZPR powiedział: „Nasz wspólny dom — Polska — liczy na to, co dla nas najcenniejsze — na swoją młodzież. Na wydajną pracę, na wykształcenie i rozwój, na walecznych tradycjach Manifestu Lipcowego, wzbogacających nasze dokonania, ambicjami i entuzjazmem. Zwracamy się do robotników i inżynierów, marynarzy i oficerów floty, do kierowców i techników, rolników, agronomów, chemików, lekarzy, nauczycieli i kulturalistów, do uczniów i studentów — utrwalajcie to wszystko co jest dorobkiem waszych ojców, umacniajcie się, Ojczyznę, wzbogacajcie własnym udziałem dziedzictwo Pokoleń Polaków.

Perspektywnym celem, do którego zmierzamy, przodkiem parli jest zbudowanie rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego. Oznacza to nie tylko osiągnięcie wysokiego, nowoczesnego poziomu życia i konsumpcji dóbr materialnych. Rozwinięte społeczeństwo socjalistyczne będzie reprezentowało nową jakość — w zakresie wartości ideowych i kulturalnych, pełniejszej realizacji zasad sprawiedliwości społecznej, dalszego zbliżenia do siebie klas i warstw społecznych, do szerzenia demokracji socjalistycznej, dalszego zacieśnienia jedności państw socjalistycznych; a także — w dziedzinie współpracy i przyjaźni między państwami o różnych systemach społecznych, do tworzenia wielkiej, humanistycznej program. Zrealizować go można jedynie wówczas, gdy w tej obrębimy pracę uczestniczyć będą wszyscy Polacy. Wszyscy ci, których czyni i dążenia związane są nierozdzielnie z programem wytyczonym przez partię z programem, który stał się platformą działania Frontu Jedności Narodu.

Jesteśmy przekonani, że wkład pracy mieszkańców województwa szczecińskiego będzie nadal odpowiadał wysokiemu szacunkowi i randze jaką uzyskaliśmy już w

dotychczasowym ogólnonarodowym dorobku. Stanowimy dziś, na zachodnim krańcu Polski środowisko społeczne, prezentujące jedność celów, dążeń i ambicji, w pełni zjednoczone na najszerszej społecznej platformie — Froncie Jedności Narodu".

W dyskusji głos zabrali: Edward Stypa — dźwigowy Urzędu „Szczecin", Władysław Ukrainski — popła działacz ZBOWID, Ewa Chlonicka — doc. dr hab. PAM, Franciszka Wolna — rolniczka z gminy Chojna, Jan Ostński — prezes Wojewódzkiego Zakładu Dookolenia Zawodowego w Szczecinie, Irena Kwiatkowska — pracownica Domów Towarowych „Centrum", Franciszek Andrzejak — ogrodnik oraz Emanuel Jakubowski — pracownik „Energomontażu". Mówcy podkreślali dumę z osiągnięć Ludowej Ojczyzny i rolę, jaką w ich losach odegrał wielkopomny Manifest Lipcowy PKWN kładący podwaliny pod budowę nowoczesnego państwa sprawiedliwości społecznej, państwa, którego wszyscy obywatele mają równy start życiowy. Wiele uwagi poświęcono również prezentowanym zadaniom stojącym przed społeczeństwem Ziemi Szczecińskiej i potrzebie rzetelnej, jak najlepszej ich realizacji przez wszystkich ludzi pracy Pomorza Zachodniego. Na zakończenie sesji podjęta została jednomyślnie uchwała, którą publikujemy osobno.

W dalszym ciągu swego wystąpienia i sekretarz KW PZPR omówił najwcześniejsze dokonania społeczeństwa Ziemi Szczecińskiej w minionym 33-leciu, przypominając że na tej przetrastej Plastowskiej Ziemi stworzyliśmy dom dla milionów Polaków, dla drugiego pokolenia Polaków. Podkreślając znaczenie gospodarki morskiej J. Brych stwierdził, że od podstawą budowane na Ziemi Szczecińskiej przemysł stoczniowy, nowoczesna flota rybacka, zmniejszaliśmy i rozbudowaliśmy Zespół Portowy Szczecin-Swinoujście a flota PZM sawia ci 250 portów świata.

Ważną rolę w społecznym i gospodarczym rozwoju regionu odegrała podjęta z inspiracji Biura Politycznego KC PZPR i osobiste towarzysza Edwarda Gierka uchwała Rady Ministrów o kompleksowym rozwoju województwa w latach 1974-80. W jej wyniku wybudowano i zmodernizowano takie obiekty jak: „Dolina Odra", Morska Stocznia Remontowa w Świnoujściu, Zakłady Przemysłu Dzierżawskiego „Lupol" w Stargardzie, Na Ziemi Szczecińskiej wytwarzane są produkty cenne dla przemysłu i życia: chemikalia, jachty pełnomorskie, kontery, nawozy wielokładnikowe, sprzęt gospodartwa domowego i raz wyroby z tytu.

Omawiając najważniejsze zadania na najbliższe lata, i sekretarz KW PZPR powiedział: „Nasz wspólny dom — Polska — liczy na to, co dla nas najcenniejsze — na swoją młodzież. Na wydajną pracę, na wykształcenie i rozwój, na walecznych tradycjach Manifestu Lipcowego, wzbogacających nasze dokonania, ambicjami i entuzjazmem. Zwracamy się do robotników i inżynierów, marynarzy i oficerów floty, do kierowców i techników, rolników, agronomów, chemików, lekarzy, nauczycieli i kulturalistów, do uczniów i studentów — utrwalajcie to wszystko co jest dorobkiem waszych ojców, umacniajcie się, Ojczyznę, wzbogacajcie własnym udziałem dziedzictwo Pokoleń Polaków.

Perspektywnym celem, do którego zmierzamy, przodkiem parli jest zbudowanie rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego. Oznacza to nie tylko osiągnięcie wysokiego, nowoczesnego poziomu życia i konsumpcji dóbr materialnych. Rozwinięte społeczeństwo socjalistyczne będzie reprezentowało nową jakość — w zakresie wartości ideowych i kulturalnych, pełniejszej realizacji zasad sprawiedliwości społecznej, dalszego zbliżenia do siebie klas i warstw społecznych, do szerzenia demokracji socjalistycznej, dalszego zacieśnienia jedności państw socjalistycznych; a także — w dziedzinie współpracy i przyjaźni między państwami o różnych systemach społecznych, do tworzenia wielkiej, humanistycznej program. Zrealizować go można jedynie wówczas, gdy w tej obrębimy pracę uczestniczyć będą wszyscy Polacy. Wszyscy ci, których czyni i dążenia związane są nierozdzielnie z programem wytyczonym przez partię z programem, który stał się platformą działania Frontu Jedności Narodu.

Jesteśmy przekonani, że wkład pracy mieszkańców województwa szczecińskiego będzie nadal odpowiadał wysokiemu szacunkowi i randze jaką uzyskaliśmy już w dotychczasowym ogólnonarodowym dorobku. Stanowimy dziś, na zachodnim krańcu Polski środowisko społeczne, prezentujące jedność celów, dążeń i ambicji, w pełni zjednoczone na najszerszej społecznej platformie — Froncie Jedności Narodu".

W dyskusji głos zabrali: Edward Stypa — dźwigowy Urzędu „Szczecin", Władysław Ukrainski — popła działacz ZBOWID, Ewa Chlonicka — doc. dr hab. PAM, Franciszka Wolna — rolniczka z gminy Chojna, Jan Ostński — prezes Wojewódzkiego Zakładu Dookolenia Zawodowego w Szczecinie, Irena Kwiatkowska — pracownica Domów Towarowych „Centrum", Franciszek Andrzejak — ogrodnik oraz Emanuel Jakubowski — pracownik „Energomontażu". Mówcy podkreślali dumę z osiągnięć Ludowej Ojczyzny i rolę, jaką w ich losach odegrał wielkopomny Manifest Lipcowy PKWN kładący podwaliny pod budowę nowoczesnego państwa sprawiedliwości społecznej, państwa, którego wszyscy obywatele mają równy start życiowy. Wiele uwagi poświęcono również prezentowanym zadaniom stojącym przed społeczeństwem Ziemi Szczecińskiej i potrzebie rzetelnej, jak najlepszej ich realizacji przez wszystkich ludzi pracy Pomorza Zachodniego. Na zakończenie sesji podjęta została jednomyślnie uchwała, którą publikujemy osobno.

W dalszym ciągu swego wystąpienia i sekretarz KW PZPR omówił najwcześniejsze dokonania społeczeństwa Ziemi Szczecińskiej w minionym 33-leciu, przypominając że na tej przetrastej Plastowskiej Ziemi stworzyliśmy dom dla milionów Polaków, dla drugiego pokolenia Polaków. Podkreślając znaczenie gospodarki morskiej J. Brych stwierdził, że od podstawą budowane na Ziemi Szczecińskiej przemysł stoczniowy, nowoczesna flota rybacka, zmniejszaliśmy i rozbudowaliśmy Zespół Portowy Szczecin-Swinoujście a flota PZM sawia ci 250 portów świata.

Ważną rolę w społecznym i gospodarczym rozwoju regionu odegrała podjęta z inspiracji Biura Politycznego KC PZPR i osobiste towarzysza Edwarda Gierka uchwała Rady Ministrów o kompleksowym rozwoju województwa w latach 1974-80. W jej wyniku wybudowano i zmodernizowano takie obiekty jak: „Dolina Odra", Morska Stocznia Remontowa w Świnoujściu, Zakłady Przemysłu Dzierżawskiego „Lupol" w Stargardzie, Na Ziemi Szczecińskiej wytwarzane są produkty cenne dla przemysłu i życia: chemikalia, jachty pełnomorskie, kontery, nawozy wielokładnikowe, sprzęt gospodartwa domowego i raz wyroby z tytu.

Omawiając najważniejsze zadania na najbliższe lata, i sekretarz KW PZPR powiedział: „Nasz wspólny dom — Polska — liczy na to, co dla nas najcenniejsze — na swoją młodzież. Na wydajną pracę, na wykształcenie i rozwój, na walecznych tradycjach Manifestu Lipcowego, wzbogacających nasze dokonania, ambicjami i entuzjazmem. Zwracamy się do robotników i inżynierów, marynarzy i oficerów floty, do kierowców i techników, rolników, agronomów, chemików, lekarzy, nauczycieli i kulturalistów, do uczniów i studentów — utrwalajcie to wszystko co jest dorobkiem waszych ojców, umacniajcie się, Ojczyznę, wzbogacajcie własnym udziałem dziedzictwo Pokoleń Polaków.

OBRADY wspólnej sesji Wojewódzkiego i Miejskiego Komitetu FJN oraz Wojewódzkiej i Miejskiej Rady Narodowej w Szczecinie.

Fot.: Z. Jodkowski

Lista odznaczonych

KOMANDORIA ORDERU ZASŁUGI POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Iwan Andriejewicz Piengart — specjalista radzieckiej budowlany osiedli domów z Leningradu.

KRZYŻEM OFICERSKIM ORDERU ODRODZENIA POLSKI

Józef Roman — pracownik Wojewódzkiego Związku Spółdzielni Rolniczych „Samopomoc Chłopska".

SREBRNA ODZNAKA ORDERU ZASŁUGI POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Piotr Piotrowicz Pawlenkowicz — specjalista radzieckiej budowlany osiedli domów z Leningradu.

KRZYŻEM KAWALERSKIM ORDERU ODRODZENIA POLSKI

Kazimiera Borowiecka — dziennikarka z „Głosu Szczecińskiego", Włodzimierz Bujakiewicz — pracownik Zakładów Energetycznych w Szczecinie.

Edward Ciolek — rencista, Florian Danilewski — działacz ruchu robotniczego.

Jan Darowczy — kierownik statku połącznika w Zespole Portowym Szczecin-Swinoujście.

Czesław Dąbkowski — elektryk monter w Przedsiębiorstwie Sprzętowo-Transportowym.

Jan Figus — kpt. żelazny wieloletni pracownik w Przedsiębiorstwie Połowych Dalekomorskich i Usług Rybackich „Gryf".

Edward Góral — pracownik Związku Spółdzielni Rolniczych „Samopomoc Chłopska" w Przyszech, Marian Jakuski — monter w Zjednoczonej Wodociągów i Kanalizacji w Szczecinie.

Józef Kočko — rencista, Wincenty Kołodziejczyk — pracownik PKP Szczecin-Port Centralny.

Zdzisław Kopera — pracownik Pomorskiej KWK.

Władysław Kościółek — pracownik Goleniowskiej Fabryki Mebli, Michał Litkiewicz — pracownik Pomorskiego Przedsiębiorstwa Budowy Elektrowni i Przemysłu w Szczecinie.

Władysław Majchrowski — rencista, II mechanik z Polskiej Żeglugi Morskiej.

Mieczysław Majkowski — emeryt, Bohdan Orłan — działacz Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów.

Władysław Ostrowski — pracownik Przedsiębiorstwa Gastronomiczno-Handlowego „Konsum".

Marian Pogodziński — pracownik Oddziału Polskich Linii Lotniczych „Gryf".

Teresa Roszkiewicz — pielęgniarka z Szpitalu PKP.

Leonard Sawoń — pracownik Pomorskiej DOKP.

Eugeniusz Stachurski — zawładowca stacji Szczecin-Poduchowy, Dariusz Starycz — pracownik Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska" w Łobzie.

Kazimierz Stepiński — pracownik Władysław Stępień — rencista rolnik, Aleksander Szyszowski — pracownik Przedsiębiorstwa Budownictwa Rolniczego w Przyszech.

Alfonsa Stępień — rencista rolnik, Stanisław Szczepa — pracownik Związku Spółdzielni Inwalidów.

Władysław Wróblewski — mistrz w Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego w Stargardzie.

ZŁOTYM KRZYŻEM ZASŁUGI

Wanda Boroch, Antoni Borowiec, Tadeusz Brudnicki, Leokadia Brzykcy, Józef Cierniach, Jan Debowski, Jerzy Elimer, Bolesław Garbowski, Krystyna Gonerko, Ryszard Gradzki, Janina Grynińska, Jan Gu-

kowski, Stanisław Karp, Józef Klich, Maria Kotasińska, Michał Kucharski, Michał Lipiński, Halina Miłchańska, Władysław Mityczek, Stefan Moroz, Wacław Plak, Danuta Stolińska, Jerzy Stroynowski, Ryszard Szczęsny, Robert Szczęsny, Ewa Tomaszewska, Eugeniusz Wawrynowicz, Walentyna Wichrowska, Jan Wróblewski.

SREBRNYM KRZYŻEM ZASŁUGI

Mikołaj Berezowski, Marianna Bielicka, Aniela Caluśka, Henryk Chmielewski, Janina Chwedeżuk, Otylia Cieślak, Maria Deda, Michał Domagała, Jan Dorociak, Mieczysław Dziatkiwicz, Maria Gallon, Bolesław Garlicki, Edward Huszczo, Maria Jacyna, Barbara Jankowska, Maria Kadykiewicz, Stanisław Kechanek, Maria Koroch, Sylwia Laskowska, Gerard Lemke, Jerzy Luczyński, Wacław Major, Jan Materca, Jolanta Mazuchowska, Bernard Moł, Władysław Muszyński, Józef Oderski, Kazimierz Okopny, Ewa Pronicka, Stefan Stankiewicz, Kazimierz Staszewski, Edmund Stawiszki, Wiktor Sumiński, Włodzimierz Siedziński, Mieczysław Wądrzicki, Melania Wrześń, Franciszek Zygmunt.

BRĄZOWYM KRZYŻEM ZASŁUGI

Marian Buchman, Eugeniusz Cydzik, Teresa Domańska, Włodzimierz Grabowski, Emanuel Jakubowski, Kazimiera Kulig, Edward Maciuba, Konrad Madry, Jerzy Medrek, Danuta Mianowska, Bożena Niewiedzińska, Irena Pietrzykowska, Marek Rogoziński, Stanisława Skiba, Wiesław Sokolowski, Walenty Sprudo, Edward Stępień, Wacław Wał, Maria Wechmann, Józef Zalewski, Jan Ziębowski.

POSTANOWIENIEM Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Szczecinie, za zasługi dla Pomorza Zachodniego odznaka „Gryf Pomorski" wyróżnieni zostali:

Bogumiła Andrzejewska, Maria Balcerekowska, Halina Baran, Leszek Bielakowski, Józef Bielik, Rozalia Borkowska, Józef Buhak, Wacław Burdun, Stefan Chwarszczanek, Witold Dorosła, Irena Dziekan, Władysław Dziwilek, Tadeusz Iwanek, Zofia Jackowska, Andrzej Janek, Alfreda Kaszyńska, Janina Kazdzierska, Ludwik Klugiewicz, Władysław Knap, Julian Kolenda, Alojzy Kondylowski, Zofia Konetał, Kazimierz Korzeniowski, Władysław Krawiec, Roma Kubiciel, Helena Kuklan, Zygmunt Majkowski, Mieczysław Mazur, Teresa Mielczarek, Bronisław Oleśnicki, Stanisław Pawlicki, Jadwiga Piotrowska, Renata Romanowska, Zenon Romanowski, Tadeusz Słobianek, Wiesława Rębowska, Henryk Salmonowicz, Michał Sawła, Czesław Sawiewicz, Jolanta Sikorska, Edward Skoczka, Leszek Skrzela, Irena Sokołowska, Antoni Skowronski, Henryk Walburg, Antoni Wojtko, Józef Zarzyński.

DECYZJĄ Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu Odznaka Zasłużony Działacz Frontu Jedności Narodu wyróżnieni zostali:

Zofia Chłanowska, Zdzisław Chmielewski, Zdzisław Gawroński, Tadeusz Gdąg, Wiesława Jachimowicz, Stefan Marszał, Zdzisław Mikiel, Bogdan Nestoruk, Eugeniusz Pocięcha, Jan Rozeń, Zbigniew Sztyki, Witold Zablocki.

UWAGA CZYTELNIKI!

NASTĘPNY numer „Kuriera" ukata się w poniedziałek 25 lipca o zwykłej porze.

Święto Odrodzenia na statkach PŻM

Z OKAZJI Lipcowego Święta na wszystkich statkach Polskiej Żeglugi Morskiej przebiegających w portach i na morzu wciągnięto flagę flagową. Odbływały się także liczne spotkania i wieczornice organizowane przez załogi. Tradycyjnie już zakładowe polonistyczne oddziały depesze z życzeniami dla marynarzy z okazji Święta Odrodzenia. M. in. załoga m/s „Witkacz" otrzymała życzenia od PO „Odra", m/s „Manifest Lipcowy" aktualnie znajduje się na reddie Swinoujście. W dniu święta na porcie odbyły się uroczyste akademie z udziałem całej załogi i rodzin marynarzy, a następnie koncert. Marynarze otrzymali podziękowania od Urzędów Wojewódzkiego i Miejskiego w Chelmie Lubelskim — mieście PKWN-u. Odwołajmyli się mieszkańcom Chelma serdeczna depesza.

Załoga m/s „Huta Lenina" cumujej przy Narwi w Chelmie, w Swinoujściu, otrzymała od kolektynu kierowniczego kombinatu Huta Lenina depesze, w której obok gorących życzeń i podziękowań proponuje się im przystąpienie do socjalistycznego współzawodnictwa z krakowskimi hutnikami. Kombinatu traktuje statek jako jeden z wydziałów huty.

Z okazji 22 Lipca Rada Państwa nadała marynarzom — pracownikom lądowym PŻM 36 odznaczonych państwowych. M. in. Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski — Stanisławowi Maciejewskiemu — dyrektorowi Zakładu Trampingu Oceanicznego, a Krzyże Kawalerskie Orderu Odrodzenia Polski Kazimierzowi Bernikowskiemu i mechanikowi, Witoldowi Talaczyskiemu — b. kierownikowi działu planowania, emerytowi. Józefowi Tebelskiemu — kpt. ż. w., głównemu nawigatorowi PŻM oraz Władysławowi Majchrowskiemu — II mechanikowi, emerytowi. Pando wroczone II odznak „Zasłużony Pracownik Morza" oraz „Gryf Pomorski". Medale „Za ofiarność i odwagę" otrzymali I mechanik Jerzy Żuk i III oficer Bartłomiej Matlak za udział w akcjach ratowania ludzi na morzu.

IV Konkurs „Do-Ro" — rozstrzygnięty

Stocznia Warszawskiego nagrodzona

WARSZAWA. IV Ogólnopolski Konkurs Dobrych Roboty został rozstrzygnięty. 20 bm. w Pałacu Kultury i Sztuki w Warszawie odbyło się wręczenie nagród zwycięzcom. W uroczystości wzięł udział prezes Rady Ministrów — Piotr Jaroszewicz.

Do udziału w IV konkursie zgłosiło się 2281 zakładów: produkcyjnych z różnych resortów i branż, spółdzielczych oraz usługowych. Główna komisja konkursowa przyznała 177 zakładom nagrody I, II i III stopnia.

Głównym zwycięzcą premier Piotr Jaroszewicz podkreślił, że konkursy „Do-Ro" tworzą klimat sprzyjający poprawie jakości wszelkiego działania, atmosferę powszechnego, społecznego i politycznego poparcia dla dobrej, rzetelnej i wydajnej pracy.

Następuje uroczysty moment wręczenia nagród przedstawicielom 42 zakładów — dyskretem i sekretarzom KC PZPR, które zdobyły nagrody I stopnia i tytuł „Zakład Dobrych Roboty". M. in. nagrodę I stopnia otrzymała Stocznia im. Warszawskiego w Szczecinie.

Wojewódzki i Miejski Komitet Frontu Jedności Narodu Wojewódzka i Miejska Rada Narodowa w Szczecinie.

SZCZECIN, 20 LIPCA 1977 R.

SPOTKANIE L. BRZĘNIEWA
Z E. HONECKEREM

♦ Na Krymie odbyło się przyjacielskie spotkanie Leonida Brzniewa z wypożyczającym w Związku Radzieckim Erichem Honeckerem. Poruszono szeroki wachlarz zagadnień, nad których rozwiązywaniem pracują KPZR i SED.

OCHRONA ŚRODOWISKA

♦ Przedstawiciel stałej misji PRL w genewskiej siedzibie ONZ złożył na ręce zastępcy sekretarza wykonawczego Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ, Jurja P. Czernoj, odpowiedź rządu PRL w sprawie sposobu przygotowania i tematyki europejskiej konferencji w sprawie ochrony środowiska.

NATO OTRZYMA
BOMBĘ „N”?

♦ Z informacji prasy amerykańskiej na temat bomby neutronowej wynika, że Pentagon planuje wyposażyć w tę broń wojska NATO w Europie zachodniej. Zastanawia się nad wpływem, jaki krok ten mógłby wywrzeć na sytuacji w Europie, większość obserwatorów zachodnich nie ukrywa obaw, że plany Waszyngtonu, dotyczące produkcji bomby neutronowej i jej rozpowszechniania w Europie zachodniej, mogą skomplikować dialog Wschód — Zachód i ujemnie wpłynąć na dalsze utrwalanie procesu odprężenia.

KURS DOLARA

♦ Kurs dolara na giełdzie zachodniemieckiej nadal spada. W środę we Frankfurcie niemieckim placówka dolara 2,559 markki, co jest najniższym w historii kursem tej waluty.

● W nurcie szerokiego dialogu dla pokoju ● Wysoka ocena ze strony sojuszników i przyjaciół ● Zgodnie z duchem i literą Helsinek ● Nie można powstrzymać procesu odprężenia

Polska polityka zagraniczna — powód do dumy narodu

(Minister spraw zagranicznych PRL Emil Wojtaszek rozmawia z przedstawicielem PA „Interpress”)

PYTANIE: Aktywność Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w zakresie odprężenia i wszelkich działań na rzecz pokoju i rozbrojenia cieszy się od wielu lat uznaniem ze strony innych państw — europejskich i spoza naszego kontynentu. Czy ostatni okres daje podstawę do potwierdzenia takiej opinii?

Ropociąg alaskański

WASZYNGTON PAP. Kolejna awaria ropociągu alaskańskiego została usunięta we wtorek wieczorem z sieci miejscowego. W ciągu dnia ciężarówka naladowana materiałami budowlanymi zjechała w górę w rury i przepłynęła ropą (nie było natychmiast ostrzeżeń). Początki pracy świeżo oddanego do użytku ropociągu są dość pechowe. Niedawno wskutek eksplozji ropa nie płynęła nim przez 10 dni.

ODPOWIEDZ: Polska rzeczywiście zdobyła sobie szacunek i uznanie w świecie dla swej konsekwentnej działalności na rzecz pokoju, umocnienia bezpieczeństwa, rozbrojenia i równowagi współpracy. Ostatni okres w pełni potwierdza to tradycyjne zaangażowanie Polski i milio jest mi to stwierdzać w przededniu naszego święta narodowego. Wyraża się to ożywionym dialogiem politycznym jaki prowadzimy. Lista wizyt i spotkań jest długa. Jestem przekonany, że nasze społeczeństwo — śledząc jak zawsze, naszą działalność międzynarodową, zna najważniejsze z nich. Rozmowy naszych przywódców, kontakty polityczne i konsultacje w sposób konkretny przyczyniają się do rozwoju wszechstronnej współpracy z państwami o odmiennych ustrojach w oparciu o zasady pokojowego współistnienia i posuwają naprzód sprawę utrwalenia pokoju i odprężenia. Żywa działalność prowadziemy w ONZ. Wysoko ją ocenił sekretarz generalny Kurt Waldheim w czasie swej niedawnej wizyty w Polsce. Także w innych organizacjach międzynarodowych czynimy wszystko co w naszej mocy dla zapewnienia pokoju, sprawiedliwego ułożenia współpracy gospodarczej, naukowej i kulturalnej. Nasze delegacje na spotkaniach w Belgradzie i na negocjacjach w sprawie ograniczenia zbrojeń w

Wiedulu, wspólnie z ZSRR i innymi państwami socjalistycznymi, czynią wysiłki i wnoszą istotny wkład w zapewnienie pomyślnego przebiegu tych rozmów, które zostaną — wierzymy w to — zakończone pozytywnymi wynikami. Wspomnieliśmy, że nasze społeczeństwo śledzi uważnie naszą działalność. Czujemy to, jak również fakt, że naród polski udziela pełnego i jednolitego poparcia naszym wysiłkom.

PYTANIE: Wiadomo, że szcze gólną wagę przywiązuje nasz kraj do tego, co rozpoczęto przed dwoma laty w Helsinkach. Belgradzkie spotkanie, które jest pośrednim ogniwem kontynuacji „ducha Helsinek”, wzbudza żywe zainteresowanie polskiej opinii publicznej. Co pan, panie ministrze, sądzi o tej sprawie?

ODPOWIEDZ: Cieszę się, że spotkanie w Belgradzie wzbudza żywe zainteresowanie polskiej opinii publicznej. Jest to zresztą zrozumiałe. Naród nasz, jak mało który, doświadczył nieszczęść i tragedii wojny. Naród nasz ma pełne prawo widzieć w Akcie Końcowym KBWE uwięzienie wieloletnich wysiłków Polski, ZSRR i innych krajów socjalistycznych, a także realizacyjnych sił na Zachodzie o rozpoznanie i proces odprężenia od konfrontacji i przechodzenia do konstruktywnej współpracy i wspólnoty z pokojem. W ostatnich latach utrwalenia pokoju na naszym kontynencie.

PYTANIE: Jak pan minister ocenia szanse tych sił, które — zwłaszcza w ostatnim okresie — próbują różnymi metodami przeciwdziałać procesom odprężeniowym?

ODPOWIEDZ: Proces odprężenia napotykał zawsze na pewne opór ze strony tych sił, które nie pogodziły się z koniecznością odejścia od polityki zimnej wojny i polityki z pozycji siły. W ostatnim okresie obserwujemy wzrost wysiłków ze strony tych sił, co jest zapewne próbą ich odpowiedzi na widoczny i znaczny postęp w polityce odprężenia. Siły militarystyczne i odwetowe w RFN dają ponownie znać o sobie. W niektórych krajach zachodnich prowadzona jest kampa-

nia prasowa przeciwko państwom socjalistycznym, która przypomina najgorsze schematy z wczesnych lat 50. Tworzy się niekiedy psychologiczne zagrożenie ze strony komunizmu, co ma — usprawiedliwiając go — kompromitować, a tym samym narzucić światu nowy, kosztowny i niebezpieczny wysiłek zbrojeń. Obserwujemy również próby swoistej interpretacji Aktu Końcowego przez tych, którzy zapominają o podstawowych zasadach tego dokumentu takich jak: nieingerencja w wewnętrzne sprawy innych państw. Jestem przekonany, że proces odprężenia jest nieodwracalny i mimo że siły antyodprężeniowe mogą go komplikować od czasu do czasu, nie mogą go jednak powstrzymać. Obecnie nikt rozsądny, kto zna realia współczesnego świata, nie może przeciwstawić odprężeniu innej konstruktywnej alternatywy.

Rozmowę przeprowadziła

Małgorzata WASILEWSKA

Prezydent Tito odwiedzi ChRL

WEDŁUG doniesień agencji z Belgradu, rzecznik MSZ SFRJ, Mirko Kalezić potwierdził, że prezydent Josip Broz Tito uda się do Pekinu w sierpniu br.

W odpowiedzi na pytanie w tej sprawie postawione podczas cotygodniowej konferencji prasowej rzecznik nawiązał do dawniejszych oświadczenia, które — jak podkreślił — nie dementowały informacji, iż prezydent Jugosławii w sierpniu odwiedzi kolejno Związek Radziecki, KRL-D i ChRL.

Po katastrofie w kolumbijskiej kopalni

BUENOS AIRES PAP. Jak donosią z Bogoty przerwana została akcja ratownicza w kopalni węgla kamiennego Villa Diana w pobliżu miasta Amaga w północno-wschodniej części Kolumbii. Jak już podaliśmy, w kopalni tej 14 bm. nastąpił wybuch gazu. W wyniku katastrofy zginęło 114 górników. Przypuszcza się, że w czasie eksplozji, w kopalni znajdowało się 150 osób.

Oswiadczenie kolumbijskiej konfederacji pracy ostro potępia właścicieli kopalni za nieprzebranie norm bezpieczeństwa oraz za próby uniknięcia odpowiedzialności za katastrofę, będącą następstwem ciężkich warunków pracy i życia górników z Amagi. Konfederacja zażądała od rządu i przedsiębiorców materialnego zabezpieczenia i wypłat poległym górnikom. 350 dzieci straciło ojców i pozabawionych zostało środków do życia.

Japońscy rybacy wyłowili potwora

TOKIO PAP. Prasa japońska opublikowała w środę a telewizja ukazała na ekranach zdjęcia potwora jakiego w kwietniu wyłowili japońscy tawlerzy rybacy w morzu w pobliżu wybrzeży Nowej Zelandii. Potwór o długości sztyl miał 10 m długości. Po fotografowaniu wrzuciono go z powrotem do morza, ponieważ znajdował się w stanie rozkładu i reor był nie do wytrzymywania.

PO 38 latach ukrywania się w piwnicy własnego domu wyszedł na światło dzienne Protasio Montalvo Martin, burmistrz hiszpańskiego miasteczka Cercedilla za rządów republikańskich. Martin zaczął się ukrywać w 1939 roku po zakończeniu hiszpańskiej wojny domowej w obawie przed represjami ze strony faszystów.

NA ZDJĘCIU: P. M. Martin czyta gazetę, po raz pierwszy w normalnych warunkach. (CAF—UPI)

Wyrok w tzw. procesie sztokholmskim

BONN PAP. W Dueseldorfie zapadł wyrok w tzw. procesie sztokholmskim. Sędziowie skazali na dożywotnie więzienie oskarżonych o zabójstwo i przetrzymywanie zakładników czterech członków anarchistycznego lewackiego ugrupowania pn. „Komando Holtera Meisnera”, którzy w kwietniu 1975 r. opanowali Ambasadę RFN w Sztokholmie, biorąc jako zakładników 13 pracowników ambasady. Dwoje z nich pomogło ambarer z ręk napastników.

Oskarżeni domagali się zwolnienia z więzień zachodniemieckich 26 terrorystów należących do grupy Baader — Meinhof. W napadzie wzięło udział 6 terrorystów. Jedną z nich z nich zostało zabitych w czasie szturm na ambasadę.

...by jaśniej widzieć przyszłość

(Dokończenie ze str. 1)

ranłem spokojnej egzystencji każdego obywatela. Szczególnie lata obecnej dekady — lata siedemdziesiąte — przyniosły pod tym względem olbrzymie, powszechnie znane osiągnięcia socjalno-bytowe ludności. Wśród nich: decyzje zapewniające zrównanie w prawach pracowników fizycznych i umysłowych, powszechne ubezpieczenie wsi polskiej, zwiększenie pomocy materialnej dla rodzin, szczególnie wielodzietnych, ołączenie opieką matki i dziecka, przedłużenie urlopów macierzyńskich, itp., itd. Obecnie trwają przygotowania do uchwalenia przez Sejm ustawy w sprawie emerytur i rent dla rolników, co oznacza dalsze pogłębienie opiekuńczej roli państwa w stosunku do jego obywateli.

Uświadamianie sobie co dzień tych funkcji państwa jest obowiązkiem każdego z nas. Obowiązek ten jest prostym następstwem tego, że państwo — to właśnie my. Będąc biorącami różnorodnych dóbr — powinniśmy jak najbardziej wydajną i solidną robotą pomagać nasz wspólny majątek. Stale dążąc do dynamicznego gospodarki polskiej. Od tego zależy bowiem nasz dalszy postęp, zainicjowany przez VI i VII Zjazdy partii. Mamy obecnie wszelkie warunki po temu, aby wspólnie sprostać zadaniom stawianym przez nowoczesny etap rozwoju. „Państwo jest silne świadomością mas” — to słynne zdanie Lenina w pełni znajduje uzasadnienie w dniu dzisiejszym naszej Ludowej Rzeczypospolitej. Znalazło to wyraz w niedawnym posiedzeniu Komitetu Centralnego PZPR, poświęconym sprawom ideologicznym. „Zadania partii w pogłębianiu socja-

listycznej świadomości i patriotycznej jedności narodu” — nakreślone przez VII Plenum KC — stanowią niezwykle cenne zapisywanie zasad demokracji socjalistycznej, łączącej organicznie prawa i obowiązki obywateli. Praca wytwórcza — jako wyraz współczesnego patriotyzmu, jako wzbogacanie materialnych fundamentów państwa — wiarę się powinna z uczestnictwem w zarządzaniu krajem. Z inspirowaniem poczynają władz, z ich oddającą kontrolą — na wszystkich szczeblach.

Aktywność i pogłębienie demokracji socjalistycznej, której gwarantem i siłą przewodnią jest nasza partia — daje możliwość dyskusowania i rozwiązywania „we własnym gronie” wszystkich, najtrudniejszych polskich problemów. We własnym gronie — oznacza to: w gronie całego narodu, wszystkich Polaków.

W 33 LATA od Manifestu Lipcowego jedność Polaków i siła demokracji socjalistycznej stanowią skuteczną zapórę przeciw wszelkim usiłowaniom siania zniszczenia, frustracji, odwracania uwagi od najważniejszych dla narodu zadań. Zadania te — to przede wszystkim przyspieszenie rozwoju naszej ekonomiki, zwiększenie budownictwa mieszkaniowego, rozwój rolnictwa, zwłaszcza hodowli i poprawa zaopatrzenia. Dążymy do tego wytrwale i w sposób zorganizowany. Jedność, dyscyplina, konstruktywna krytyka, stałe pogłębienie kontroli społecznej — oto socjalistyczne melodyjskie szersze marszu naprzód.

O tych metodach i o naszych głównych celach powinniśmy pamiętać na co dzień, aby co rok — odmierzając nowy etap naszej historii — mieć nowe źródła satysfakcji osobistej, płynącej z umacniania roli i pozycji Ojczyzny.

DZISIEJSZYM gościem w naszej kawiarence jest Stanisław Sala, główny specjalista do spraw naukowo-technicznych Urzędu Morskiego w Szczecinie. Do niedawna pan Sala był naczelnikiem Wydziału Torów Wodnych.

— Ma pan teraz znacznie spokojniejszą pracę?

O, tak. Nie budzę się już o czwartej nad ranem z głową pełną zmartwień i problemów. Tor wodny między Szczecinem a Świnoujściem przestał spędzać mi sen z powiek.

— Rzeczywiście tyle z nim kłopotów?

W „Kurierowej” kawiarence

Delegat z Gdyni

— Bez toru o odpowiedniej głębokości tak specyficzny port morski jak nasz nie mógłby normalnie funkcjonować. Trzeba stać o niego dbać, pogłębiać. Wszystkimi wydaje się na przykład, że na Zalewie nie się nie dzieje. A tam krzyżuje się kilka rzek. Szczególnie przy pierwszej branie występuje duże zamulenie. Musielismy postawić w tym miejscu próg dławiaczy przepływu.

— Zajął się pan tym przez trzydzieści lat...

— I właściwie nie rozstałem się z tą problematyką. W swej pracy zajmuję się nią nadal, choć już po innym kącie. Poza tym w wolnych chwilach spisuję swoje doświadczenia. Powstanie w ten sposób historia toru wodnego.

— Zna go pan zapewne doskonale.

— Każdy kilometr. W czterdziestym siódmym dostałem delegację z Gdyni na trzy miesiące. Przedłużono ją bez przerwy i właściwie nie odwołano do tej pory. Zostałem w Szczecinie na zawsze.

— Urzekło pana miasto?

— Było zupełnie inaczej. Śmieszna sprawa, ale konkretnie chciałem zobaczyć Szczecin. W szkole nauczyciel geografii opowiadał cuda o nadodrzańskim grodzie. W rok po wojnie przyjechałem tu i wróciłem rozczarowany do Gdyni. Okazało się, że miasto wyglądało strasznie. Decyzja pełnomocnika rządu znów

przygnała mnie na ten — jak wówczas mówiono — Dzikie Zachód. Miałem pomagać w wydobyciu zatopionych statków i robotach czerpalnych. Nie przypuszczałem nawet, że zostanę tu przez następne trzydzieści lat. Zaczęła się jednak praca, która wciągnęła mnie bez reszty. Rozpoczęliśmy budowę Basenu Górniczego, oczyszczalnię tor wodny z wraków, pogłębialismy. Na przykład wydobycie słynnego „Androsa”...

— Podobno zatonał z dużym ładunkiem złota?

— Takie krążyły legendy, które — jak się okazało — nie zawierały ziarna prawdy. Sam zresztą byłem wewnątrz „Androsa”.

— Pod wodą?

— Tak. W Marynarce Wojennej zdobyłem uprawnień i często schodziłem na dno kanatów czy toru wodnego, by przeprowadzić eksperyty.

— A co z „Androsem”?

— Leżał w Basenie Górniczym. Jego wydobycia podjęła się firma holenderska. Po pół roku przestopowali. Wtedy do pracy przystąpił nasz fachowiec. Zbudowali pontony cylindryczne i wrak się podniósł.

— Wyobrażam sobie radość.

— Każdy dzień w Szczecinie zapisywał się jakimś sukcesem. Cieszyliśmy się wszyscy bo przecież odżywało portowe miasto. Pamiętam pierwszy holownik. Nazywał się „Paw” i był tynkowniczym. Ogromna, szeroka balia z potężną maszyną parową. Podobno pływająca kiedys w Kongu, ale nawet nie wiem, jakim cudem znalazła się w Szczecinie. Fakt, że była. Do Świnoujścia płynęła się tym holownikiem osiem godzin. Pamiętam uru-

chomienie linii promowej do Szwecji...

— Kiedy to było?

— W czerwcu czterdziestego siódmego. Między Trelleborgiem a Świnoujściem kursowały trzy promy szwedzkie i nasz „Kopernik”.

— Duży był ruch?

— Mały. Mam tu zanotowane, że na przykład w trzeciej dekadzie maja 1948 roku przypłynęło do Świnoujścia 148 osób, zaś odpłynęło 124 pasażerów. Promy zabierały 2750 ton eksportowych towarów.

— Czy pamięta pan Lipcowe Święto w czterdziestym siódmym?

— Nie miało tak pięknej oprawy jak teraz. Rocznicę Manifestu PKWN świętowaliśmy w zupełnie innych warunkach. Radośnie, ale skromnie, bo byliśmy przecież na dorobku.

— Nie był on już wtedy taki mały.

— To zasługa wszystkich, którzy wtedy tu byli. Pracowaliśmy nie pytając — za ile, czy nadgodziny będą zapłacone. Mielismy dość tułaczki, cieszyliśmy się z wolności, rozmawialiśmy o pracy dla miasta i dla siebie. Tego zaangażowania i zapału nie da się opowiedzieć. Dzięki temu stawaliśmy się aktywnym ośrodkiem morskim. Gdynia nam zazdrościła realizacji bardzo śmiałych, czasem nawet ryzykownych decyzji. Nasze ambicje stały się szczecińską rzeczywistością, dużym zespołem portowym. (jas)

Opowieści szczecińskich ulic

Fot.: Z. Jodkowski

Plac Odrodzenia

JESLI mówimy o charakterystycznych szczecińskich placach, jednym z nich wymieniamy dwa: Grunwaldzki i Odrodzenia. Pierwszy zajmuje poczesne miejsce w najnowszej historii miasta — na nim odbyła się pierwsza po wyzwoleniu polska manifestacja, drugi — pozostaje jakby w cieniu swego wielkiego sąsiada, choć jest nie mniej ważnym ogniwem tej samej trasy.

Ten okrągły trawiasty klomb w środku miasta jest ponad wszelką wątpliwość architektoniczną kopią paryskiego Place de Renaissance, tyle że w skali 1 do 3. Budowniczość secesyjnego śródmieścia Szczecina pragnęła jak najbardziej upodobnić je do Paryża. Mimo drugiego klombu pod Sedanem moda na Paryż i Francję królowała w całej Europie.

Do dziś żywa jest pogłoska, że szczecińskie ulice i place — te które wytyczono dopiero pod koniec XIX wieku — zaprojektował słynny Haussmann, ten sam który projektował paryskie aleje i place. Brak jednak w dokumentach historycznych potwierdzenia tej wiadomości, trudno ustalić również czy Haussmann przebywał kiedykolwiek w Szczecinie. Bez wątpienia jest natomiast to, że twórcą szczecińskiego śródmieścia

był w Paryżu i dobrze poznał tamtejszą architekturę.

Nieprzypadkowa jest również nazwa placu, dla nas mająca podwójne skojarzenia. W Szczecinie odzyskany po wioskach, w którym odrodziło się 32 lata temu polskie życie, musi być plac o tej nazwie. Nie bez znaczenia jest też fakt, iż bliźniacze place Paryża i Szczecina mają dokładnie tę samą nazwę.

Ostatnio plac Odrodzenia nie wyglądał najpiękniej. Ściany secesyjnych kamienic domagały się renowacji więc i tu dotarli tynkarze. Tej jesieni wszytkie domy wokół placu zaczęły świecić świeżym tynkiem. Stulecie czynszówki — młodzią.

Warto przyrzeć się pierwszemu pocztówkom z wizerunkiem placu Odrodzenia. Drzewka rosnące nie opodał restauracji „Żeglarska” są dwa razy mniejsze, na ulicach widać jedynie pieszych przechodniów, tramwaj i ciężarówkę. Ani jednego samochodu osobowego... To nam uzmynęła skala dokonania Polaków, dorobek tych 32 lat, pozwala lepiej zrozumieć sens nazwy tego placu.

Przy pl. Odrodzenia zachował się w zupełnie przyzwoitym stanie jeden z najbardziej stylowych lokali — „Żeglarska”. Nie cieszył się nigdy zbyt dobrą

sławą. Zresztą — nie wnętrza, nie kuchnia nawet czy jadalnia stwarzają atmosferę restauracji, ale bywalcy.

Ta skromna dziś i cicha „Żeglarska” była dawniej nocnym lokalem, rzeczywiście chętnie uczęszczanym przez żeglarzy z obcych mórz... Wtedy to plac Odrodzenia huczał gwarem od zmroku do białego świtu. Nie był to jednak akurat ten gwar, który lubili okoliczni mieszkańcy.

W latach 60 najmłodniejszą szczecińską kawiarnią była „Jagódka” właśnie przy pl. Odrodzenia. Przybrani w jak najwęższe krawaski, opięte na łydkach porcięta, nylonowe koszule o maleńkich kolnierzykach młodzieńcy, spotykali się tu z panienkami w kłosowych spódnicach, a potem coraz krótszych mini. Jedli pyszne lody, pili czarną kawę i słuchali wiązankę popularnych twistów odgrywanych na tutejszym fortepianie...

O nowoczesności „Jagódki” nie decydowały jednak smaczne lody, kawa ani twist — lecz oryginalny kształt sali i jej tzw. wystrój.

Plac Odrodzenia staje się dziś nobliwym miejscem, choć pozostaje ruchliwym i ludnym punktem miasta. Stąd wszędzie jest blisko. (law)

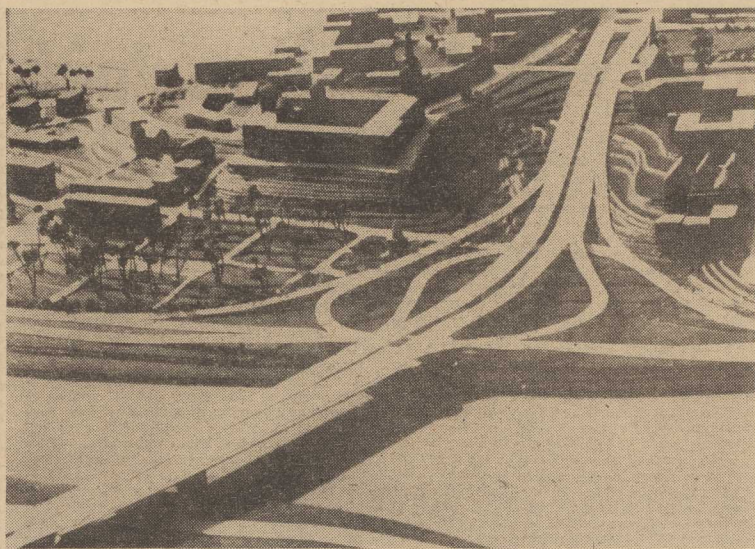
ZNANA jest już powszechnie decyzją Prezydium Rządu, upoważniająca Komisję Planowania przy Radzie Ministrów oraz ministra finansów do przyznania środków, dzięki którym będzie można m.in. rozpocząć budowę drugiej, tak bardzo potrzebnej przeprawy mostowej w śródmieściu. W ten oto sposób Trasa Zamkowa wchodzi na plan.

Mówi się o niej — arteria życia. Rzeczywiście bez tej trasy nie ma mowy o dalszym, dynamicznym rozwoju miasta, komunikacji między lewym a prawym brzegiem Odry i całego transportu kołowego. Most Długi stał się za ciasny, a jego słaba konstrukcja przeszkadza już pod naporem tysięcy samochodów przejeżdżających tędy każdego dnia nie kończącymi się sznurami.

Trasa Zamkowa ma być nowoczesną arterią szybkiego ruchu, ładnie wkomponowaną w tereny portowe. Zacznie się od Mostu Portowego, dalej będzie prowadziła estakadą nad Łasztownią, nowym mostem przez Odrę i dalej ul. Wyszaka do pl. Hołdu Pruskiego. Za mostem na Parnicy będą zjazdy z estakady łączące ją z ul. Gdańską, podobnie bezkolizyjne skrzyżowanie przewidziano z arterią nadodrzańską.

Koncepcja Trasy Zamkowej powstała w Biurze Studiów i Projektów Rozwoju Przestrzennego

Trasa Zamkowa

ZDJĘCIE przedstawia fragment makiety Trasy Zamkowej. Na pierwszym planie — most i węzeł komunikacyjny na skrzyżowaniu z arterią nadodrzańską.

Województwa, zaś projektowaniem technicznym zajmą się specjaliści z Biura Projektów Budownictwa Komunalnego. Prace te mają być zakończone w drugim kwartale przyszłego roku. Generalnym projektantem jest mgr inż. Andrzej Sternicki.

Od wykonawców Trasa Zamkowa będzie wymagała dużego wysiłku, wiedzy, doświadczenia i dobrej organizacji robót. Niektórzy uważają, że Trasa Łazienkowska była łatwiejsza w realizacji. Tam bowiem mosty i wiadukty miały kilkaset metrów długości, natomiast szczecińska arteria komunikacyjna będzie niczym innym, jak jednym wielkim obiektem mostowym o długości 2,5 km.

Estakada nad terenami portowymi wykonana zostanie z żelbetu, zaś most z konstrukcji stalowej. Autorzy koncepcji nadali mu efektowny, nowoczesny wygląd. Co ciekawe, będzie on oparty wyłącznie na brzegach Odry, bez żadnych dodatkowych podpór.

Warto też przypomnieć, że nazwę nowej szczecińskiej arterii wymyślił Czytelnicy „Kuriera”. W wyniku ogłoszonego konkursu organizatorzy otrzymali 250 propozycji, z których największą liczbę głosów otrzymała właśnie Trasa Zamkowa. (joe)

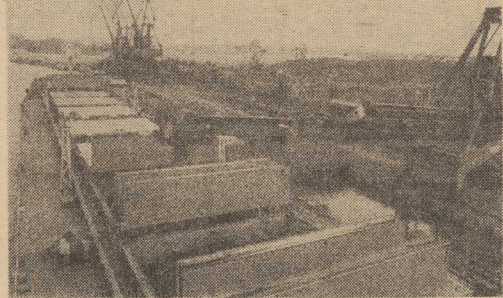
MADE IN SZCZECIN

„Warski”: stawka na jakość i nowoczesność

TE STOCZNIE znają już dziesiątki armatorów na całym świecie. Znakomite jednostki budowane w „Warskim” pływają pod wieloma banderami świata i rozslawiają po morzach i oceanach dobre imię szczecińskich projektan-

BUDOWALIŚMY od podstaw: port, stocznię, przemysł. Rozwinęliśmy naukę i kulturę. Odbudowaliśmy ze zniszczeń miasto, o którym mówi się dziś: tu zaczyna się Polska.

Mamy się czym pochwalić w kraju i za granicą. W ciągu 33 lat istnienia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej piękniła i bogaciła się Ziemia Szczecińska. Budowane w „Warskim” statki, wyroby kilkudziesięciu fabryk, floty armatorów szczecińskich rozslawiają nasze województwo. Dorobiliśmy się znakomitej kadry specjalistów, umiejących wykonać najtrudniejsze zadania, nie obawiających się ryzyka i eksperymentów; robotników, inżynierów, techników, ekonomistów. Słowem — ludzi dobrej roboty. Ich praca rozwija nasze miasto i cały region.

tów i stoczniołców. Największym szlagierem światowego przemysłu okrętowego stała się ostatnio licząca 12 szluk seria siłownych już chemikaliów, która zebrała sporo pochwał w kraju i za granicą.

— CO wyróżnia naszą stocznice z grona podobnych zakładów w Polsce? — z tym pytaniem zwracamy się do szefa biura projektowo-konstrukcyjnego stoczni, posła na Sejm PRL, dra inż. Jerzego Piskorza-Naleckiego.

— Myślę, że aktywne poszukiwanie coraz nowszych i atrakcyjniejszych wyrobów, które mogłyby znaleźć zbyt na rynkach krajowym i zagranicznych. Od wielu lat budujemy coraz nowocześniejsze i bardziej skomplikowane technicznie typy statków o wysokim światowym standardzie wyposażenia. Nie są one zbyt wielkie pod względem nośności, bowiem ograniczają nas parametry porównywalne z „Wulkan” i „Odra”, za to mają wysoką wartość. Jeden tylko chemikaliowiec czy też prom pasażersko-samochodowy równa się pod tym względem zbiornikowcowi o nośności 150 tys. DWT. „Warski” znacznie wzmacnia inne stocznie polskie, wyszczelniając się zatem w budowie jednostek o wysokiej wartości.

— **WSZECHOCIEAN** jest w stanie zaspokoić wszelkie potrzeby ludności w zakresie zasobów biologicznych, surowcowych, energetycznych, a jednocześnie zbliżyć ku sobie poszczególne kraje, jako droga wodna — hasło to przyswiewa mini-wystawie zorganizowanej w hali biura...

— **NIEPRZYPADKOWO.** Od dawna budujemy statki naukowo-badawcze i w tej dziedzinie także się już wyspecjalizowaliśmy. Stanowią one zatem dobry wstęp do konstruowania i budowania jednostek oceanotechnicznych, służących do badań żywych i nieożywionych zasobów morza. A więc do wierceń, wydobywania minerałów, do przeprowadzania inżynierskich prac podwodnych na dużych głębokościach. Jednostki te muszą być przy tym tak wyposażone, by zdalnie sterowane urządzenia mogły — w razie konieczności — zastąpić człowieka.

W tej chwili jesteśmy czołowym światowym producentem chemikaliów, w 1980 r. be-

dzimy dźwierzć prymat w budowie promów pasażersko-samochodowych, zaś w latach osiemdziesiątych chcemy zasłynąć w świecie jako zakład wytwarzający najnowocześniejsze statki specjalistyczne z dziedziny oceanotechniki.

Stąd idą w świat...

KAŻDEGO roku zawiąza do nabrzeży Szczecina i Swinoujścia średnio pięć tysięcy statków. Przywożą one drobnicę, rudę, apatyty, fosforyty, drewno egzotyczne, kontenery. Cumują tu jednostki kilkudziesięciu bander świata. W tym roku dokerzy naszego zespołu portowego przeładują około 2 mln ton towarów, a więc niemal połowę masy, która przeleci dziś przez krajowe bazy morskie. Obsługą także około 3 mln ton ładunków tranzytowych — największej wstędy polskich portów.

Szczecin — jedyny w kraju port o charakterze rzeczno-morskim, zaczął ostatnio wykorzystywać korzyści płynące z tego dogodnego położenia geograficznego. Barki coraz częściej wciągają się do jego obsługu, transportując obecnie Odrą 13 proc. przeładowanych tu towarów, głównie węgiel, rudę, apatyty i fosforyty.

W drugiej części zespołu — Swinoujściu — rośnie specjalistyczne nabrzeże „Swi-III”, baza przeładunku surowców chemicznych oraz „Swi-IV” — drugi wielki port węglowy. W przyszłości dokerzy tego rejonu obsługa 25 mln ton ładunków, zwłaszcza masowych, bowiem od lat specjalizują się w przeładunkach tych właśnie towarów. Z kolei Szczecin jest portem bardziej uniwersalnym, bowiem oprócz masówek obsługuje się tu drobnicę, a ostatnio również i kontenery. W roku przyszłym ruszy budowa nowej bazy kontenerowej na Ostrowie Grabowskim, przeładunek pojemników wydłynie się zatem ustrawni.

— **MÓWIAC** o specyfice naszego zespołu podkreślić trzeba, że ostatnio mamy dość znaczne osłabienia w obsłudze wielkich masowców — mówi główny dyspozytor ZPS Kazimierz Smolski. Po przekazaniu do eksploatacji Nabrzeża Chemiczów w powstającej bazie chemicznej, a jest ono najgłębsze w Polsce, możemy Swinoujściu rozładowywać już oceaniczne statki o nośności do 70 tys. DWT. A zatem do Nabrzeża Chemiczów cumują „Panamaxy”, z których przy pomocy dźwigów wciągających wydobywa się towary bezpośrednio na barki. Skoro o innowacjach mowa, dodam, że jako pierwszy kraj podzielił się kolejnymi próbnymi — obsługę statków bezpośrednio na redzie w Swinoujściu. PZM-owskie masowce: „Turoszów” i „Belchatów” były odłowione w odległości 25 mil od lądu! Operacja to skomplikowana, ale ryzyko się opłaciło.

Zespół Portowy Szczecin-Swinoujście, wydawać by się mogło, nie różni się niczym szczególnym od

pozostałych portów krajowych. Pracuje tu jednak znakomita, wyspecjalizowana kadra, która bije rekordy przeładunkowe, która podejmuje dziesiątki eksperymentów organizacyjnych i eksploatacyjnych, nie obawiając się przy tym ryzyka.

Stolica mody młodzieżowej

PRZEMYSŁ odzieżowy ma w naszym mieście długą, bogatą tradycję. To właśnie „Dana” była jedną z pierwszych fabryk uruchomionych po wojnie w Szczecinie. Powstała znacznie później jej młodszą siostrą „Odra” szybko zyskała również dobrą markę i sławę ośmioletniego producenta ubiorów chłopięcych.

Dzięki obydwu zakładom: ubierającej dziewczęta — „Danie” i specjaliste od dżinsów „Odrze” — Szczecin nie bez racji nazywany jest w naszym kraju stolicą mody młodzieżowej. A choć niekiedy jest spór, że wymaganiom niezwykle chłonnego i wymagającego rynku młodzieżowego, nazwa zobowiązuje.

Nie ma chyba żadnej nowinki, żadnego szlagieru mody, który by nie znalazł odbicia w produkcji obydwu fabryk. Szczególnie „Dana”, od prawie 10 lat specjalizująca się w szyciu dla dziewcząt, ma na swoim koncie setki pięknych, wyjątkowo udatych i tradycyjnych w aktualną modę wzorów odzieży.

Dziesiątki nagród i wyróżnień, medale zdobywane na targach krajowych i międzynarodowych, są miarą sławy zdobywanej przez szczecińskie zakłady odzieżowe. W pamięci naszej zaś pozostają wciąż ubiory, których ukazanie się na wystawach sklepowych wywoływało zainteresowanie i popyt. Niezwykłe popularne ubrania młodzieżowe z „Odry”, tzw. „battle-dress”, dżinsy, sztytę już nie tylko z teksasu i arizony, ale i z tej najmłodniejszej tkaniny ścieralnej, kolekcja sukienek, garsonki i spódnice z tweedu („złota” kolekcja z „Dany”, bo za tę serię zakład zdobył aż kilka wyróżnień na Krajowych Targach Poznańskich), piękna kolekcja sukienek z surowej bawełny różnianej grubą koronką, modne niegdyś „bananówki” (długie spódnice z ukośnych kli-

nów), sztytę już w tym roku ukinie z tkaniny ścieralnej — to tylko niewielka część z bogatego wzornictwa obydwu fabryk, zyskujących zakładom sławę i dobrą markę.

W tym roku „Odra” uszyje ponad 1,2 mln sztuk odzieży. Będą to ubrania sportowe, ale przede wszystkim dżinsy, w tym sporo z tkaniny ścieralnej. Zakład ma właśnie otrzymać kolejną partię tego importowanego na razie materiału i będzie szył już nie tylko spódnice, ale i komplety: spódnice i kamizelki. Aktualnie przygotowuje się tu nowe propozycje wzornicze, bo uruchomiona jest w kraju produkcja tkaniny ścieralnej i „Odra” będzie jednym z głównych odbiorców tego bardzo modnego materiału.

W „Danie” — choć lato w pełni — zaczyna się już sezon jesienno-zimowy. Na taśmy produkcyjne wchodzi ubiory z nową kolekcją: bezrękawniki z tkaniny ścieralnej, spódnice i kamizelki, sukienki-płaszczki równie z teksasu ścieralnego, ponadto — różnego rodzaju bluzki, garsonki, wierzbowe kreacje, słowem: wszystko to, co najmodniejsze, co każda z dziewcząt chciałaby mieć w swojej szafie.

Szybkie i smaczne dania

JUŻ od wielu lat nasze miasto jest stolicą polskiego rybactwa i dietetyki. Trudno się temu dziwić: w regionie rodują się bardzo prężnie i szybko dwa najlepsze w kraju kombinaty połowowo-przetwórcze — PPIUR „Gryt” w Szczecinie i PPIUR „Odra” w Swinoujściu.

Jak lepiej wyzyskać surowiec rybny, zwiększyć ofertę rynkową, ułatwić panom domu obróbkę ryb oraz przygotowanie szybkiego i smacznego dania? Na te pytania starają się znaleźć odpowiedzi pracownicy „Odry”. W bieżącym roku zakład ten przekazał do sklepów 48 ton kiełbasek i hamburgerów rybnych wytwarzanych z farosów. Farose — to obecnie światowy szlagier w przetwórstwie rybnym. Produkuje się je w ZSRR, Japonii, Kanadzie, Wielkiej Brytanii i wielu jeszcze państwach świata. Do grona tych producentów przystąpił ostatnio także i „Odra”. Zanim jednak zakład dostarczył na rynek pierwsze partie kiełbasek i hamburgerów, naukowcy ze Szczecińskiego Akademii Rolniczej kierunkiem prof. dra hab. Edwarda Kotakowskiego przeprowadzili

setki długich i smudnych prób technologicznych.

— A potem w części hali konserwatori wyprodukowaliśmy miejsce i ruszyła produkcja — mówi technolog z „Odry” mgr inż. Urszula Parzybut. — Na razie wytwarzamy tylko dwa asortymenty, w przyszłości jednak będą ich znacznie więcej. Specjalną halę przetwórstwa farosów już wybudowaliśmy, trwa jej wyposażanie. Docelowo produkować się tu będą aż 9 tys. ton tych wyrobów i to nie tylko z morszcuka i makreli, jak obecnie. Czego może się po nas spodziewać konsumenci? Farosów z konserwami z różnymi sosami, różnymi kiełbasek podwędzanych, parówek rybnych w puszkach i wielu, wielu jeszcze innych wyrobów.

OBEJDNIE farose produkowane są w przedsiębiorstwie, jednak przeprowadzone już udane próby wytworzenia tego surowca na trawlarzach, bezpośrednio w morzu. Nie będzie przesadą jeśli powiem, że wyroby farosowe będą jedną z najważniejszych dziedzin działalności „odrzańskiego” przetwórstwa. Jesteśmy teraz krajowym pionierem, jednak nasze wyroby zyskały już uznanie w oczach klientów i kiełbaska „odrzańska” idzie jak woda. Ostatnio uzyskaliśmy w konkursie NOT-owskim I nagrodę.

Nieodzowne dla budownictwa

TAK jak niegdyś murarka nie mogła obyć się bez cegły i kielni, tak dziś — w dobie wielkiej płyty i gotowych elementów prefabrykowanych — symbolem nowoczesnego budownictwa stają się strzeliste żurawie.

Fabryka Maszyn Budowlanych „Zremb-Famabud” jest krajowym potentatem w produkcji takich dźwigów. Szczecińskie żurawie pracują na tysiącach budowli w naszym kraju i za granicą. Nowoczesne, coraz większe i doskonalsze, zyskują fabryce zasłużoną dobrą markę.

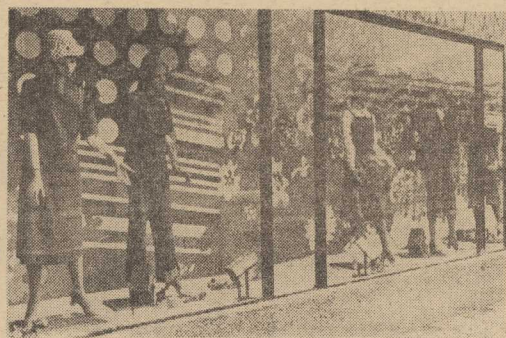
Szczeciński zakład, który w ubiegłym roku obchodził 20-lecie działalności, a wtedy właśnie obliczono, że od początku swego istnienia przekazał odbiorcom ponad 35 tys. dźwigów, zaczął karierę od produkcji niewielkich żurawi ZB-45A. Z czasem rozszerzano asortyment i rynki zbytu. Na listę zagranicznych kontrahentów wpisywały się: Czechosłowacja, NRD, Węgry, Rumunia, Kuba, Indie, Wietnam i Iran. W zakładzie zaś zaczęły powstawać nowe typy dźwigów: ZB-80, ZB-80W, ZB-175/100 i ZB-120. Największym i najdoskonalszym dotąd dziełem konstruktorów i pracowników „Famabudu” są żurawie ZB-125/180 — kolosy, które debiutowały w Warszawie przy wznoszeniu Ściany Wschodniej, przystosowane do wznoszenia 16-kondygnacyjnych obiektów.

Ogromne potrzeby dynamicznie rozwijającego się w naszym kraju budownictwa zadecydowały o tym, że w ostatnich latach zrzęzywano na pewien czas z eksportu szczecińskich żurawi, a choć fabryka w ciągu trzech lat podwoiła swą produkcję, zapadała decyzja o rozbudowie, a właściwie o budowie od podstaw nowego „Famabudu”. Jeśli więc w tym roku zakład opuści 500 dźwigów, to już w latach następnych — po ukończeniu inwestycji przy ul. Cukrowej, dołączy do niego „Famabud” — rocznik będzie się wytwarzało około 700 żurawi.

Powstana też nowe typy żurawi. We współpracy z francuską firmą Polin zakład będzie produkował nowoczesne dźwigi samowznoszące, przystosowane do budowania maksymalnie wysokiego. W sierpniu tego roku szczeciński zakład wyśle partię takich żurawi budowniczym osiedla mieszkaniowego dla pracowników Huty „Katowice”.

Postępująca rozbudowa nowej fabryki na Cukrowej — a w niektórych obiektach ruszyła już tam produkcja — znów pozwala myśleć o podjęciu eksportu. W tym roku wzię 100 żurawi sprzedamy Rumunię, w przyszłym zaś — gdy oprócz żurawi ZB-75/100 produkowane będą też dźwigi licencyjne T4 CS oraz obrotowe teleskopowe dźwigi ZB-125/180 — fabryka rozszerzy swoje rynki zbytu.

Maria GROCHOWSKA
A. WIEKOWSKA-MACHAY
Zdjęcia: Zbigniew JODKOWSKI

KOSTIUMY kąpielowe bi-
kimi zapinane z boku są
tym roku najmłodszym.
(CAF—AP)

Zoologiczny ogród owadów

BEZKREGOWCE stanowią 94 proc. wszystkich gatunków zwierząt żyjących na naszej planecie. Spośród nich 33 proc. to sta wonogi — owady, skorupiaki, pajęczaki. Mimo tego w ogrodach zoologicznych na całym świecie skorupiaki nie są zazwyczaj reprezentowane.

W Muzeum Historii Naturalnej w Waszyngtonie utworzono oddzielny oddział z kolekcją żywych owadów. Znajduje się tutaj ponad 100 gatunków stawonogów — kilka tysięcy osobników. Wśród nich są różne gatunki koników polnych, karaluchów, pszczoł, a także liczne gatunki egzotyczne, jak tropikalne żuki, motyle, termity. Umieszczone są one w specjalnych przezroczystych pomieszczeniach, umożliwiających oglądanie, gdzie stworzone im warunki zbliżone do naturalnych.

♦ Pionierom — aby wspomnieli ♦ Młodym — aby wiedzieli ♦

Przed 30 laty „Kurier“ pisał...

▲ RZĄD postanowił zwołać do Szczecina w dniach 7, 8 i 9 września III Zjazd Przemysłu Ziemi Zachodniej. Obrady Zjazdu zapoznają społeczeństwo z dotychczasowymi osiągnięciami w odbudowie i produkcji przemysłu Ziemi Zachodniej oraz ustala plany i wytyczne na drugi rok realizacji 3-letniego planu inwestycyjnego. Obrady Zjazdu odbywać się będą w wielkich salach Muzeum Morskiego, gdzie ostatnio przyspieszono tempo robót remontowo-budowlanych.

▲ W 3. ROCZNICĘ Manifestu PKWN w sali teatru „Komedialna” odbyła się uroczystość wręczenia partyjnego standardu Miejskiemu Komitetowi PPR, ufundowanego z 2 ofiar czołowników. Szanowny wicepremier, sekretarz MK PPR Ciołkowski, II sekretarz WK PPR ob. Lelek.

▲ DZIESIĘTYSZY dzień Świąta Narodowego jest wolny od zajęć w urzędach, instytucjach oraz zakładach państwowych i samorządowych. Całe społeczeństwo Szczecina bierze udział w uroczystościach na Jasnym Błoniach.

Memoriały niedzielne TY NAD POZIOMY

N IETRUDNO ZAUWAŻYĆ iż sta-
ły tytuł tej pozycji jest dziś nie-
co „na wyrost” (gdzdyż do niedzieli
mammy jeszcze kilka dni, tak że
można by raczej mówić o memo-
riach świątecznych), ale temat
zasadniczy jest — by tak rzec —
na każdą okazję. Porozmawiamy
dziś bowiem o młodości.

Oczywiście zdaje sobie sprawę z tego, że w gruncie rzeczy zbli-
żony do tematu, i jakie nie-
sio, że o sobie niebezpieczeństwa
dla piszącego. Ołóż o młodości
można bowiem, a często tak też
się i czyni, bardzo górnolotnie i
bardzo szlompowo zarzucić, że
na też zawsze „podeprzeć się”.
Wieszczęm czy też znaleźć ze sta-
nowy, równie godnych i stosownych
cytatów. Można też na od-
wrot — w tonacji minorowej, w
aurze starczych nerek i sensa-
cji rodem z magla.

Właściwie trudno dziwić się ist-
nieniu takich schematów, gdyż
młodość (i nierozwinięte w tym
pojęciu związane pokrewne —
młodziaki), od wieków stanowi le-
mota, niekiedy i poważną młodość
zainteresowań ludzkich, przy czym
szczególnie upodobali go sobie
dwie dziedziny, obie jakże prze-
mądre: filozofia i sztuka. Można by
iż, owszem, by tu sypać przykładami
jak z rękawa, ale najefektowniej-
szym wydaje mi się uosobienie
języka ścisły związek wiedzy i szlu-
ku „cosus doktora Faustusa”. Mł-
dziej, ledko i poważna młodość
to temat-rzeka, zaś zastępy auto-
rów których zaloscowano, ciągną
się od starożytności po nasze czasy
i każdy właściwie może zna-
leźć w stosownym „opusie” to co
mu się akurat zamarzy. Nie bę-
dzie też przesadą jeśli stwierdzi-
my, że jest w owym temacie po-
wiew motywu stała powracająca.
Będzie nim owe młodości „moco-
wanie się ze światem”, będzie o-
wa „niebo w płomieniach”, bę-

W tym tygodniu spotkaliśmy się

— z profesorem Legowiczem.
Prosto, komunikatywnie i bez fa-
szywego potosu mówi o zwią-
kach z tradycją, o tym na ile i
w jaki sposób to co było „wczoraj”
można jest dziś tego co bę-
dzie „dziś” i „jutro”. Kilka razy
powracając do zbliżającego się ju-
bileuszu 33-lecia Polski Ludowej

W tym tygodniu spotkaliśmy się
— z profesorem Legowiczem.
Prosto, komunikatywnie i bez fa-
szywego potosu mówi o zwią-
kach z tradycją, o tym na ile i
w jaki sposób to co było „wczoraj”
można jest dziś tego co bę-
dzie „dziś” i „jutro”. Kilka razy
powracając do zbliżającego się ju-
bileuszu 33-lecia Polski Ludowej

W tym tygodniu spotkaliśmy się
— z profesorem Legowiczem.
Prosto, komunikatywnie i bez fa-
szywego potosu mówi o zwią-
kach z tradycją, o tym na ile i
w jaki sposób to co było „wczoraj”
można jest dziś tego co bę-
dzie „dziś” i „jutro”. Kilka razy
powracając do zbliżającego się ju-
bileuszu 33-lecia Polski Ludowej

W tym tygodniu spotkaliśmy się
— z profesorem Legowiczem.
Prosto, komunikatywnie i bez fa-
szywego potosu mówi o zwią-
kach z tradycją, o tym na ile i
w jaki sposób to co było „wczoraj”
można jest dziś tego co bę-
dzie „dziś” i „jutro”. Kilka razy
powracając do zbliżającego się ju-
bileuszu 33-lecia Polski Ludowej

Nasze wywiady

OLBRZYMI album zawiera
zdjęcia i recenzje z kra-
jowych i zagranicznych
występów artystki w roli Ode-
ty-Odylii w „Jeziorze Łabie-
dzim”, Swandily w „Coopelli”,
Giselle w baletu Adama, Dziew-
czynę z „Hamasów” Szyma-
nowskiego, Julii w „Romeo i
Julia”, Kiti w „Don Kichocie”.
Z każdym występem i z
każdą rolą związane są inne
wspomnienia i przeżycia.

JEST tych zdjęć jeszcze
sporo — mówi artystka, ale nie
starza mi czasu na uporządco-
wanie wszystkich.

WIELBICIELE pani kuns-
tu i talentu na pewno che-
liby widzieć panią jeszcze na
scenie. Jerzy Waldorff powie-
dział kiedyś, że taniec powin-
nie wycofać się ze sceny za
pięć dwunastu, a pani u-
czylnia to za dwadzieścia dzie-
siąt! Nie żałuje pani tak bar-
dziej porzucenia desek scenicz-
nych?

O BALECIE marzyłam od
dzieciństwa i nigdy nie wyobra-
żałam sobie innego zawodu. Z
taniem związaną jestem niezwy-
kle silnie. Ale w pewnym mo-

mentie zdałam sobie sprawę,
że należy ustąpić miejsca tan-
com najmłodszemu pokoleniu.
Taki jest prawo sztuki i tym
się kierowałam. Tego domaga
się także publiczność — chcą
podziwiać i oglądać młodych.

TO znaczy, że stawia pani
na młodych?
BARDZO! Poza tym lubię
pracę z młodzieżą. Uważam, że
mamy obecnie dużo młodych,
utalentowanych i ambicznych
tancerzy. I nie można zapre-
ścić tej szansy. Trzeba ułat-
wić im ten pierwszy krok w
artystycznym życiu. Nie mogą
za długo czekać na swoją rolę.
Narodzin młodego tancerza od-
bywały się w teatrze podczas
codziennych zajęć: to kształtu-
je się jego osobowość. Zawsze
mam oburzającą satysfakcję i
sporo wewnętrznej zadowolenia,
kiedy uczestniczę w pierw-
szym sukcesie młodego i widzę
ich stały rozwój. Tak było po
debiucie Ewy Głowackiej, Bar-
bary Rajskiej, Ireneusza Wi-
śniewskiego, Waldemara Woł-
karskiego — że wspom-
nę tylko o tych najmłodszych
solistach.

KAŻDA kolejna premiera
w Teatrze Wielkim jest suke-
sem. Jest to zasługa nie tylko
utalentowanej młodzieży, ale
przede wszystkim pani wiel-
kiej i rzadkiej umiejętności
przekazania swego kunsztu i
doświadczenia innym. Już od 7
lat kieruje pani baletem w Tea-
trze Wielkim w Warszawie.
Praca z przyszłymi tanecznymi
zespołem na pewno nie jest la-
twa.

W ZAKŁADACH Ceramiki Bu-
dowlanej „Korwinów” koło Cze-
stochowy zamierzano prototypowy
suszarę tunelową. Nowa suszarnia,
wykorzystująca przegrzaną parę
wodną, jest w znacznym stopniu
automatyzowana, co uszczędnia
obrotu i skraca czas suszenia do
3 godzin. Urządzenie to przeszło
szereg prób technicznych i
eksploatacyjnych.

„CHESS CHALLENGER” — pierw-
szy komputer szachowy do powo-
żnego użytku w tych dniach
ukazał się w USA w sprzedaży (ce-
na 140 dolarów). Na klawiaturze te-
go mechanicznego przeciwnika na-
cisną się zamierzony ruch, po czym
na małym ekranie ukazuje się od-
powiedź. Dla debiutantów jest to
wzrost do dwójki, dla zaawanso-
wanych — do trójki. Komputer
zaprogramowany wariantów gry.
Firma może dostarczać (oczywiście
za oddzielną opłatą) także aparaty
wyposażone w „supermózg”, który
z góry potrafi obliczyć optymalny
sukces strategii posunięć, z wielu
variantami.

Elektroniczny
partner

W tym tygodniu spotkaliśmy się
— z profesorem Legowiczem.
Prosto, komunikatywnie i bez fa-
szywego potosu mówi o zwią-
kach z tradycją, o tym na ile i
w jaki sposób to co było „wczoraj”
można jest dziś tego co bę-
dzie „dziś” i „jutro”. Kilka razy
powracając do zbliżającego się ju-
bileuszu 33-lecia Polski Ludowej

NA ZDJĘCIU: tańczą Maria
Krzyszkowska i Zbigniew Strzał-
kowski.
(CAF — MATUSZEWSKI)

Rozmowa z Marią Krzyszkowską

Op. Aleksandra
ZWIERZCHOWSKA

— TAK, opiera się na żela-
znej dyscyplinie i wymaga wy-
łącznego poświęcenia się sztu-
cie. Do każdego tancerza należy
podejść odrębnie. Inaczej pra-
cuje się z zespołem na scenie,
a inaczej podczas zajęć indy-
widualnych. Ale praca ta po-
chłonia mnie całkowicie i być
może dlatego nie odczuwam tej
pułki, jaką nawiedza niektó-
rych z chwilą, gdy przestają
tańczyć.

CZY można mówić o spe-
cyficznych cechach polskich ta-
neczek?

POLACY są bardzo żywo-
liwi, o temperamentach dużo
większym niż np. Anglicy, a
przy tym są niezwykle ciep-
li.

OD czego zależy sukces
w baletach?

OD wytrwałości i cierpli-
wości. W baletach — podobnie
jak w innych dziedzinach sztu-
ki — nie wolno się zalać, wy-
trwać, poddawać jakimkolwiek
zwątpieniom. Trzeba wyrabiać
w sobie odporność psychiczną i
stałe pokonywać tremę.

A PANI nigdy nie de-
cewowała się przed występem?

OCH, w domu zawsze mia-
łam ogromną tremę. Może dia-

tego przychodziłam do teatru
na długo przed spektaklem. Tu
staralam się zapanować nad
nerwami, wcielając się szybko
w kreowaną postać.

JAKĄ zasadą kieruje się
pani w poszukiwaniach reper-
turowych?

UWAŻAM, że repertuar
baletowy powinien być bogaty
i różnorodny. A poza tym przy-
gotowywany przez różnych cho-
reografów. Daje to tancerzowi
możliwość pełnego rozwoju, bo
im więcej tańczy, tym tańczy
lepiej i doskonalsze umie-
jętności. Udało mi się bardzo
rozszerzyć nasz repertuar w
Teatrze Wielkim. Wystawiamy
obecnie 8 baletów na dużej
scenie i kilka na Scenie Kame-
ralnej.

WIEM, że jest pani propa-
gatorką polskich baletów i pol-
skiej muzyki.

PIERWSZE próby stworze-
nia polskich baletów narodo-
wych opracowane przez P. Zaj-
licha, B. Nizyńską czy L. Wój-
cikowskiego zaprzęcała woj-
na i musielismy startować od
zera. Ostatnio bardzo są zainte-
resowani baletem polscy współ-
cześni kompozytorzy i wierzę,
że przy takim potencjale mło-

— TAK, opiera się na żela-
znej dyscyplinie i wymaga wy-
łącznego poświęcenia się sztu-
cie. Do każdego tancerza należy
podejść odrębnie. Inaczej pra-
cuje się z zespołem na scenie,
a inaczej podczas zajęć indy-
widualnych. Ale praca ta po-
chłonia mnie całkowicie i być
może dlatego nie odczuwam tej
pułki, jaką nawiedza niektó-
rych z chwilą, gdy przestają
tańczyć.

CZY można mówić o spe-
cyficznych cechach polskich ta-
neczek?

POLACY są bardzo żywo-
liwi, o temperamentach dużo
większym niż np. Anglicy, a
przy tym są niezwykle ciep-
li.

OD czego zależy sukces
w baletach?

OD wytrwałości i cierpli-
wości. W baletach — podobnie
jak w innych dziedzinach sztu-
ki — nie wolno się zalać, wy-
trwać, poddawać jakimkolwiek
zwątpieniom. Trzeba wyrabiać
w sobie odporność psychiczną i
stałe pokonywać tremę.

A PANI nigdy nie de-
cewowała się przed występem?

OCH, w domu zawsze mia-
łam ogromną tremę. Może dia-

tego przychodziłam do teatru
na długo przed spektaklem. Tu
staralam się zapanować nad
nerwami, wcielając się szybko
w kreowaną postać.

JAKĄ zasadą kieruje się
pani w poszukiwaniach reper-
turowych?

UWAŻAM, że repertuar
baletowy powinien być bogaty
i różnorodny. A poza tym przy-
gotowywany przez różnych cho-
reografów. Daje to tancerzowi
możliwość pełnego rozwoju, bo
im więcej tańczy, tym tańczy
lepiej i doskonalsze umie-
jętności. Udało mi się bardzo
rozszerzyć nasz repertuar w
Teatrze Wielkim. Wystawiamy
obecnie 8 baletów na dużej
scenie i kilka na Scenie Kame-
ralnej.

WIEM, że jest pani propa-
gatorką polskich baletów i pol-
skiej muzyki.

PIERWSZE próby stworze-
nia polskich baletów narodo-
wych opracowane przez P. Zaj-
licha, B. Nizyńską czy L. Wój-
cikowskiego zaprzęcała woj-
na i musielismy startować od
zera. Ostatnio bardzo są zainte-
resowani baletem polscy współ-
cześni kompozytorzy i wierzę,
że przy takim potencjale mło-

Pół żartem — pół serio

MINI-HOROSKOP

24. — 30. VII. 1977 r.

BARAN 21.3.—24.4.: Mo-
żesz jeszcze w tym ty-
godniu załatwić spra-
wy, które się przewie-
ka, narazając nie ty-
ko ciebie na straty.

Dla osób, które będą wypo-
czywały w tym tygodniu
atrakcji, w tym jedną zupełnie nie
oczekiwaną.

BYK 21.4.—21.5.: Tylko
cierpliwość i umia-
runkowanie, a nie prze-
ciwnie, nie ma swojej korzy-
ści z sytuacji, w ja-
kiej się znalazłeś, a któ-
ry, choć i one muszą dać dowód
opanowania i zręczności z upo-
rą.

BLIZNIĘTA 22.5.—21.6.:
Lecni flaki — rzec nie
karygodna, ale obowi-
ązek dyskrekcji, żeby
nie sprawić przykrości
i kłopotów osobom
trzecim. Już w XVI wieku mi-
liśmy przysłowie: „Czego uszy nie
widzą, tego sercu nie żal”. Dodajmy:
„...czego uszy nie słyszą, a język
nie rozgłasza...”

RAK 22.6.—21.7.: Okaż
wiecej zrozumienia bli-
skiej osobie, a trzy
czwartości przesyła-
zniknie, zaś reszta po
pewnym czasie. Spory
w miejscu pracy polega na niepo-
rozumieniu. Trzeba się zdobyć na
szerzą rozmowę i wyjaśnienie róż-
nic w obecności wszystkich zainte-
resowanych.

LEW 21.7.—21.8.: Osoby,
które w czasie lipco-
wego urlopu miały „de-
formalnego” partnera
(lub partnerkę) demon-
strującego ogromne za-
mieszanie.

STRZELEC 21.11.—21.12.:
Czekaj, czeka ważna zmi-
ana, związana z zyciem
uczuciowym i rodzin-
nym. Dla Mężnych
Strzelców będzie to ko-
nieczność zapoznania się z osobą,
która przez pewien czas może na-
wet dłużej, niż będzie mogła żyć sa-
modzielnie jak dotąd.

KOZIOROŻEC 22.12.—21.1.
1978.: Wykorzystaj ostatni
tydzień lipca i początek
sierpnia, aby zrobić to,
co ci najbardziej zależy.
Jeszcze możesz dać się
niekiedy, jeśli bowiem przy-
spojysz od spodu dodatkowych zajęć
i kłopotów. Wyjdź z nich obron-
ną cieką, ale na wypocinek i roz-
rywki po prostu nie będzie czasu.

WODNIK 21.01.—18.02.:
Jeżeli chcesz, aby bli-
ski ci człowiek zaczął
nie od zaakceptowania
swojego nowego otocze-
nia, ale od zaakceptowania
swojego nowego otocze-
nia, to teraz jest najlepszy
czas, aby mu powiedzieć, że
się z nim znalazłeś, nie czeka-
jąc na powody do satysfakcji, które
zaczynają przychodzić później.
Jeżeli możesz, daj mu na kredyt
zaczęty sumy pieniędzy, można
tym bardziej skłonić ludzkiego
trochę sympatii, jedno i drugie za-
wyczaj się opłaca.

RYBY 19.02.—20.03.: Ry-
by, którym tegoroczna
wiosna i początek lata
dali w kość — a ta-
kich jest sporo — mo-
ją teraz się z nich opo-
rą, reszta miesięcy zapowiada się dla
nich pomyślnie. Niech więc pre-
stanią przezwyciężać minione niepowo-
dzenia, rozstrząsają z nich oborę
syrkuje im los, każdemu indywi-
dualnie.

REHABILITACJA
wielbłądów

EKSPERCI od transportu pusty-
nego pragną obecnie „rehabilito-
wać”, częściowo już zapomniany
prastary środek lokomocji — wiel-
błąda, sfary motocykla. Twier-
dzą, że na bezdrożach szlaków Sa-
hary wielbłąd jest często sprawnie-
jszy i pewniejszy od ciężarówek
i taksy, bo nigdy się nie psuje.
Wysokość tego „okrętu pustyń” jest
szczególnie ceniona w niepewnych
rejonach, gdzie różne grupy party-
zanckie przy pomocy prymityw-
nych min dogrywają się w stanie
biokawo — konwoje.

Ostrożnie wielbłądy — jak za-
pewnia fachowcy — ponoć nigdy nie
postawiały kopyta na ładunek wybu-
sachowy.

POZIOMO: 1. Przedsiębiorstwo
zajmujące się przeprowadzaniem
operacji finansowych. 2. Rzekę w
ZSRK wpadającą do Morza Kas-
pijskiego. 3. Promieniotwórczy pier-
wiastek chemiczny o l. a. 94, 4.
Ciężnik między Półw. i J. Andk-
Norwegia. 5. Znak matematyczny.

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI
NR 28

POZIOMO: 1. Przedsiębiorstwo
zajmujące się przeprowadzaniem
operacji finansowych. 2. Rzekę w
ZSRK wpadającą do Morza Kas-
pijskiego. 3. Promieniotwórczy pier-
wiastek chemiczny o l. a. 94, 4.
Ciężnik między Półw. i J. Andk-
Norwegia. 5. Znak matematyczny.

POZIOMO: 1. Przedsiębiorstwo
zajmujące się przeprowadzaniem
operacji finansowych. 2. Rzekę w
ZSRK wpadającą do Morza Kas-
pijskiego. 3. Promieniotwórczy pier-
wiastek chemiczny o l. a. 94, 4.
Ciężnik między Półw. i J. Andk-
Norwegia. 5. Znak matematyczny.

POZIOMO: 1. Przedsiębiorstwo
zajmujące się przeprowadzaniem
operacji finansowych. 2. Rzekę w
ZSRK wpadającą do Morza Kas-
pijskiego. 3. Promieniotwórczy pier-
wiastek chemiczny o l. a. 94, 4.
Ciężnik między Półw. i J. Andk-
Norwegia. 5. Znak matematyczny.

POZIOMO: 1. Przedsiębiorstwo
zajmujące się przeprowadzaniem
operacji finansowych. 2. Rzekę w
ZSRK wpadającą do Morza Kas-
pijskiego. 3. Promieniotwórczy pier-
wiastek chemiczny o l. a. 94, 4.
Ciężnik między Półw. i J. Andk-
Norwegia. 5. Znak matematyczny.

POZIOMO: 1. Przedsiębiorstwo
zajmujące się przeprowadzaniem
operacji finansowych. 2. Rzekę w
ZSRK wpadającą do Morza Kas-
pijskiego. 3. Promieniotwórczy pier-
wiastek chemiczny o l. a. 94, 4.
Ciężnik między Półw. i J. Andk-
Norwegia. 5. Znak matematyczny.

POZIOMO: 1. Przedsiębiorstwo
zajmujące się przeprowadzaniem
operacji finansowych. 2. Rzekę w
ZSRK wpadającą do Morza Kas-
pijskiego. 3. Promieniotwórczy pier-
wiastek chemiczny o l. a. 94, 4.
Ciężnik między Półw. i J. Andk-
Norwegia. 5. Znak matematyczny.

POZIOMO: 1. Przedsiębiorstwo
zajmujące się przeprowadzaniem
operacji finansowych. 2. Rzekę w
ZSRK wpadającą do Morza Kas-
pijskiego. 3. Promieniotwórczy pier-
wiastek chemiczny o l. a. 94, 4.
Ciężnik między Półw. i J. Andk-
Norwegia. 5. Znak matematyczny.

POZIOMO: 1. Przedsiębiorstwo
zajmujące się przeprowadzaniem
operacji finansowych. 2. Rzekę w
ZSRK wpadającą do Morza Kas-
pijskiego. 3. Promieniotwórczy pier-
wiastek chemiczny o l. a. 94, 4.
Ciężnik między Półw. i J. Andk-
Norwegia. 5. Znak matematyczny.

POZIOMO: 1. Przedsiębiorstwo
zajmujące się przeprowadzaniem
operacji finansowych. 2. Rzekę w
ZSRK wpadającą do Morza Kas-
pijskiego. 3. Promieniotwórczy pier-
wiastek chemiczny o l. a. 94, 4.
Ciężnik między Półw. i J. Andk-
Norwegia. 5. Znak matematyczny.

POZIOMO: 1. Przedsiębiorstwo
zajmujące się przeprowadzaniem
operacji finansowych. 2. Rzekę w
ZSRK wpadającą do Morza Kas-
pijskiego. 3. Promieniotwórczy pier-
wiastek chemiczny o l. a. 94, 4.
Ciężnik między Półw. i J. Andk-
Norwegia. 5. Znak matematyczny.

POZIOMO: 1. Przedsiębiorstwo
zajmujące się przeprowadzaniem
operacji finansowych. 2. Rzekę w
ZSRK wpadającą do Morza Kas-
pijskiego. 3. Promieniotwórczy pier-
wiastek chemiczny o l. a. 94, 4.
Ciężnik między Półw. i J. Andk-
Norwegia. 5. Znak matematyczny.

Psi wojny

Danesbrook Productions Ltd 1974
Tłumaczył: Stefan Wilkosz

286

Po powrocie do hotelu Shannon zapłacił Bakerowi
3 600 dolarów, co stanowiło trzecią czwartą należno-
ści, po czym sprzątnął usnąc. Ale to nie było łatwe.
Noc była upalna, pocili się i nie mogli oderwać myśli
od stojącej w porcie Toscany i skrzyń zakamuflowa-
nych w jej luku. Prosił niebiosa, żeby nie było żad-
nych komplikacji teraz, kiedy już trzy drobne zabiegi
dzieliły go od rozpoczęcia prawdziwej akcji. A wtedy
nie zdoła go powstrzymać.

Zaladunek zaczął się o siódmej rano, kiedy słońce
stało już wysoko. Pod opieką uzbrojonych w karabi-
ny celników strzynie przetocono na wodach do dok-
ku, a bom ładunkowy Toscani przetrzucił na sta-
tek. Skrzynie nie były zbyt duże, więc Vlamincik i
Cipriani bez trudu ustawili je w głąb luku. O dzie-
więtej zaladunek był skończony, a luki zakryte.

Obserwując wypływającą z portu Toscani Shannon
dyktownie usunął do ręki Bakera należne mu jeszcze
3 600 dolarów i 500 dolarów dla Ziljaka. Dwa współ-
nicy nie wiedzeli, że Vlamincik odbił pokrywę pięciu
skrzyń stojących w luku. Tak na chybił traf. Potem
dla sygnał Semmlerowi, który stał na pokładzie, a
ten ostentacyjnie wytarł nos. Był to sygnał dla Shan-
nona, że wszystko w porządku. Zdarzało się już do-
wodzić przy takich transakcjach, że broń okazująco
nie zniknęła z pokładu.

Po otrzymaniu pieniędzy Baker wręczył 500 dola-
rów Ziljakowi tak, jak gdyby mu płacił od siebie.
Potem Baker i jego angielski „wspólnik” pożegnali
się i odjechali.

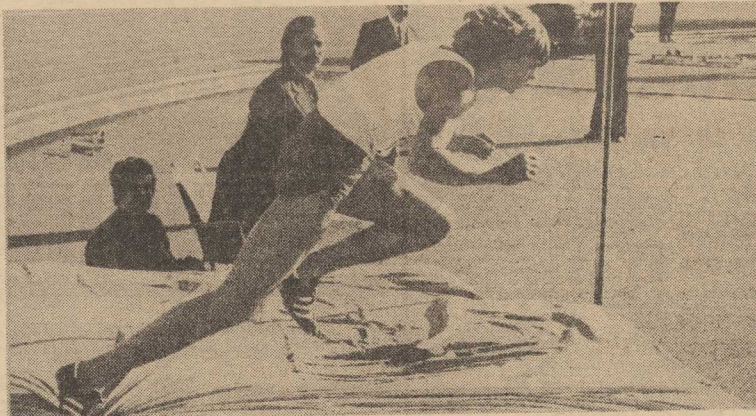
Ze studiowego kalendarza akcji ułożonego przez
Shannona i sir Jamesa Mansona, był to dzień sześć-
dziesiąty siódmy.

Kiedy Toscani wyszła w morze, kapitan Waeden-
berg zajął się swoją załogą. Trzej marynarze zo-
stali kolejno wezwani do jego kajuty na rzeczową
rozmowę. Zaden z nich nie dowiedział się nigdy, że
gdyby odmówił dalszej służby na Toscanie mógłby
ulec jakimś przykreemu wypadkowi na pokładzie.
W ciemne noce na statku nieznający ludzi i trud-

287

no dojdź do tego, jak to się stało. Zarówno Vlamincik,
jak i Dupre gotowi byli załatwić kogo trzeba, po-
czym ciato ofiary pochłonęły fale oceanu. Ale już
sama ich obecność miała zbawienny wpływ na dys-
cyplinę. Toteż nikt nie odmówił Waendenbergowi
współpracy.

Waendenberg wziął tysiąc funtów z dwóch i pół ty-
sięcy, które otrzymał w czekach podróżnych od Shan-
nona, i rozdzielił je pomiędzy członków załogi. Me-
chanik usun

Jacek Wszola (na zdjęciu) też zaczynał swą wielką karierę od sportu...

Jutro w Łodzi otwarcie V OSM

LIPIEC upłynie w polskim sporcie pod znakiem spartakiady. W miesiącu tym odbywają się bowiem finałowe rozgrywki największej imprezy sportowej 1977 roku — Ogólnopolskiej Spartakiady Młodzieży.

Skrzydła nad Szczecinem

GRÓD Gryfa będzie przez trzy dni gości najlepszych pilotów-akrobatów naszego kraju. Szczeciński Aeroklub jest bowiem organizatorem ogólnopolskich zawodów w akrobacji samolotowej. Impreza rozpocznie się 22 lipca o godzinie 10 na lotnisku w Dąblu. W tym samym dniu nad lotniskiem (od 13.30 do 15) rozegrane zostaną pierwsze konkurencje. 23 VII zawody odbywać się będą od 9 do 13 i od 15.30 do 19. Natomiast w niedzielę 24 lipca start nastąpi o godz. 9 a zakończenie zawodów o 15.30.

Gospodarze, jak nas zapewniał prezes Aeroklubu Szczecińskiego inż. S. Rokicki, zgłaszają najsilniejszą na jaką ich zna ekipę z wice-mistrzem Polski Pawłem Pawlakiem na czele.

Oczywiście popisy pilotów-akrobatów będzie można oglądać z terenów położonych przy lotnisku.

Puchar Łata

2 mecze na wyjeździe

W KOLEJNEJ serii spotkań o Puchar Łata Ruch podejmie Ruch i Zagłębie. W tym samym dniu Legia wyjedzie do Landskrony a Pogoń wystąpi w Kopenhadze. Jak już pisaliśmy sobotni mecz portowców z KB Kopenhaga może zdecydować o pierwszym miejscu w gr. X.

FINAŁY już się rozpoczęły. Znamy też medalistów w koszykówce, czołowych, kajakarstwie, tenisie stołowym. W Poznaniu walczą o spartakiadowe brońce wioślarze. Jednak dopiero jutro w Łodzi — głównym mieście gryzaka — nastąpi uroczyste otwarcie tej pięknej imprezy.

W spartakiadowych finałach startuje 323 młodych sportowców z naszego województwa. Dziś rano w gmachu KW PZPR odbyło się spotkanie kierowników ekip, na którym sekretarz KW PZPR, Kazimierz Cypryniak, przekazał młodym sportowcom serdeczne pozdrowienia, życząc uzyskania jak najlepszych wyników w tej wspaniałej imprezie. Ekipa szczecińska może się już pościć zwycięstwem 5 medali (kajakarstwo i 257 pkt, w tym 212 za gry zespołowe i 45 za kajakarstwo). Słabiej niż oczekiwano wypadli tenisowi stołowi, którzy wywalczyli jedynie jedno 5 miejsce (nie ogłoszono jeszcze klasyfikacji w tej dyscyplinie). Przypuszczamy, że dorobek spartakiadowy powiększą dziś wioślarze. Jednak nasilenie imprez przypadnie na dni po 22 lipca. Jak wynika z meldunku złożonego kierownictwu partyjnemu przez prezesa WFS mgr Henryka Truszczyńskiego, młodzi szczecinianie powinni zdobyć na spartakiadzie blisko 1000 pkt., co zapewni im miejsce w czołówce.

DAJSZE finały V OSM odbywać się będą w Łodzi, Piotrkowie i Giżycku (żeglarsko). Większość naszych ekip jest już w drodze na miejsce startu. Dość ciekawie opracowano przebieg pływaków. Odcinek w czasie podróży autokarem do Łodzi, młodzi szczecinianie zatrzymają się w Poznaniu i Kaliszu na treningu. Trenerzy przygotowali tak swych podopiecznych, by w

Łodzi uzyskali najwyższą formę. W tej też dyscyplinie spodziewamy się wielu sukcesów. Sądzimy, że dzielnie spisywać się będą także przedstawiciele innych dyscyplin sportu.

Zyczymy powodzenia.

W POZNANIU FINAL

W WYNIKU odbytych przedbiegów i repasów 12 osad reprezentacji województwa szczecińskiego zakwalifikowało się do finału V OSM. Pozostałych pięć osad startować będzie w finale B. Punktowanych jest 16 miejsc. Największe szanse medalowe posiadają następujące osady: osadka z jednaka (Szczecin) startująca w kategorii juniorów starszych oraz czwórka bez sternika juniorów młodszych.

OD stolicy przybywają w Szczecinie uczestnicy IX Samochodowego Rajdu Folkloru Polskiego 77. W sumie na trasę „Pomorska” stawilo się 35 kierowców reprezentujących Polskę z Francji, Belgii i RFN. Po uroczystym przywitaniu gości przez organizatorów imprezy —

Sportowcy ChRL wezmą udział w Uniwersjadzie

SPORTOWCY Chińskiej Republiki Ludowej wezmą po raz pierwszy w historii tej imprezy udział w letniej Uniwersjadzie, która odbędzie się w Sofii. Uczestnictwo ChRL w Uniwersjadzie potwierdził podczas obrad Komitetu Wykonawczego Międzynarodowej Federacji Sportu Uniwersyteckiego (FISU) w Rzymie przewodniczący tej organizacji — dr P. Nebiolo. Nebiolo określił decyzję te jako „bardzo inteligentną i odpowiedzialną”.

Ekstraklasa wystartowała

Pogoń gra w środę

DZIS w Warszawie spotkaniem Legia — Ruch, rozegranym awansiem, zainaugurowano mistrzostwa piłkarskiej ekstraklasy sezonu 1977/78. Będzie to trudny, ale i ciekawy sezon dla polskiej piłki nożnej. Jak wiadomo Polacy walczą o wejście do finału MS-78 i wszystko zostało podporządkowane reprezentacji, która ma szansę, po raz trzeci, znaleźć się w gronie najlepszych drużyn świata.

„WIOSNA” ROZPOCZINIE SIĘ JESIENIA

Z TEGO też powodu ekstraklasa startuje tak wcześnie i wesołniej niż zawsze zakończy mistrzostwa. Ostatnia seria I rundy odbędzie się 6 listopada. Jednak już 10 dni później rozpocznie się „runda wiosenna”. W tym roku starty rozegrają tylko 3 kolejki rundy rewanżowej. Dokonanie nastąpi wiosną 1978 r. Legia i Ruch już grały, mistrzostwa rozpoczynają się jednak dopiero 24 lipca. W dniu tym pażowac będą łańcuchem drużyna — Zagłębie — Pogoń, które to zespoły spotkają się dopiero w środę 27 lipca w Sosnowcu. Także w II rundzie zostają (21 VII) tylko 4 mecze, pozostałe odbędą się 10 sierpnia. Zmiany te wynikają z udziału 4 polskich drużyn w Pucharze Łata.

CZEKAMY NA DUŃCZYKÓW I PORTUGALCZYKÓW

W TYM ROKU Polacy rozegrają jeszcze dwa mecze w ramach eliminacji do mistrzostw świata. Oba spotkania odbędą się w naszym kraju. Przypomnijmy, że 31 września Polacy grają z Danią a 28 października z Portugalią. Przed tymi meczami odbędą się inne międzynarodowe pojedynki. 24 lipca Polacy grają z Austrią a 7 września z ZSRR — mecz na wyjeździe. Ponadto polskie zespoły klubowe walczą o Puchar Europy (14 i 28 września, październik).

nik i listopad). Odbywać się będą tak że mecze eliminacyjne Pucharu Polski. Kalendarz jest więc bardzo bogaty. Sądzimy, że piłkarscy kibice nie będą narzekać na brak emocji.

Z boisk piłkarskich

TRZY BRAMKI LEGII

NA INAUGURACJĘ SEZONU

W MECZU o mistrzostwo pierwszej ligi piłkarskiej Legia pokonała Ruch Chorzów 3:0. Bramki zdobyli: Deyna — 2 (w 37 i 60 min.) oraz Kusto (88 min.). Kibice stołecznych drużyn oklaskiwali zwycięstwo piłkarzy Legii. Ich śródowny mecz z chorzowskim Ruchem nie stał jednak na wysokim poziomie. Wprawdzie emocje podbawmowych nie brakowało, ale często także obie drużyny gubiły się w swoich podstawach. Gospodarze wygrali kasulę. Obie bramki Deyny były przedniej marki — pierwsza po akcji Filipiaka, druga po ostrym strzale kapitana legionistów z 15 metrów. Trzecia bramka dla Legii była wynikiem błędów obrony drużyny chorzowskiej.

WIDZEW — WISMUT AUE 3:0

W TOWARZYSKIM meczu piłkarskim rozegranym w Koninie Lech Poznań pokonał niemieckiego Zagłębie 2:0.

ZWYCIĘSTWO PIŁKARZY LECHA

W TOWARZYSKIM meczu piłkarskim rozegranym w Koninie Lech Poznań pokonał niemieckiego Zagłębie 2:0.

ZWYCIĘSTWO POLSKIEJ ODRE

W OPOLU Odra rozegrała międzynarodowy towarzyski mecz piłkarski z 3-tygodniowym zespołem duńskim — Slagelse, odnosząc wysoko zwycięstwo 7:0.

PIŁKARZE AUSTRALII

POKONAŁI LONDŹYJSKI ARSENAL

W SYDNEY rozpoczęły się międzynarodowe turnieje piłkarskie, w których startują zespoły drużyn europejskich: Celtic Glasgow, Civena Zvezda (Belgrad), londyński Arsenal oraz przygotowująca się do piłkarskich mistrzostw świata reprezentacja Australii. W pierwszym meczu Australia pokonała Arsenal 3:1. W przyszłym miesiącu drużyna Australii spotka się w Melbourne w eliminacyjnym meczu piłkarskich mistrzostw świata z Iranem.

Z kolarskich tras

KOLARSKIE MISTRZOSTWA POLSKI NA TORZE

W TRZECIM dniu odbywających się w Warszawie kolarskich mistrzostw Polski na torze, rozegrano wyścigi drużynowe na 4000 m oraz eliminacje sprintu. W półfinale wyścigu na 4000 m drużynowo spotkały się zespoły Gryfu Szczecin, Spółek Łódź, Legii Warszawa i Włocławka Kalisz. Awans do finału wywalczyła Legia Warszawa i Gryf Szczecin.

W sprincie do półfinału awansowali: Kocot, Kotłowski, Raczyński i Szymczak.

Miejsca od 3-8 zajęli: Bek (Spółek Łódź), Zagajewski (Spółek Łódź), Kalski (Gryf Szczecin) i Dziwkowski (Opole Lubuskie).

TOUR DE FRANCE

18 ETAP Tour de France wygrał kolarz portugalski Agostinho. Liderem wyścigu jest nadal Francuz Thevenet wyprzedzając o 8 sek. Holendra Kuypersa oraz o 1:58 min. Belgę van Impe.

Kto z kim w I lidze?

24 LIPCA
Lech Poznań — Górnik Zabrze
Śląsk Wrocław — ŁKS Łódź
Polonia Bytom — Odra Opole
Zawisza Byd. — Szombierki Bytom
Widzew Łódź — Arka Gdynia
Wisła Kraków — Stal Mielec
Zagłębie Sosnowiec — POGON (27.7)

31 LIPCA
ŁKS — Lech
Górnik — Wisła
Stal — Widzew
Arka — Legia (10.8.)
Ruch — Zawisza (10.8.)
Szombierki — Polonia
Odra — Zagłębie (10.8.)
POGON — Śląsk (10.8.)

3 SIERPNIA
Lech — POGON
Górnik — ŁKS
Śląsk — Odra
Zagłębie — Szombierki
Polonia — Ruch
Zawisza — Arka
Legia — Stal
Widzew — Wisła

7 SIERPNIA
Odra — Lech
POGON — ŁKS
Wisła — Legia

Stal — Zawisza
Arka — Polonia
Ruch — Zagłębie
Szombierki — Śląsk
Widzew — Górnik

14 SIERPNIA
Lech — Szombierki
Górnik — POGON
ŁKS — Odra
Śląsk — Ruch
Zagłębie — Arka
Polonia — Stal
Zawisza — Wisła
Legia — Widzew

17 SIERPNIA
Ruch — Lech
Szombierki — ŁKS
Odra — POGON
Widzew — Zawisza
Wisła — Polonia
Stal — Zagłębie
Arka — Śląsk
Legia — Górnik

25 SIERPNIA
Lech — Arka
Górnik — Odra
POGON — Szombierki
ŁKS — Ruch
Śląsk — Stal
Zagłębie — Wisła
Polonia — Widzew
Zawisza — Legia

31 SIERPNIA
Stal — Lech
Arka — ŁKS
Ruch — POGON
Szombierki — Odra
Legia — Polonia
Widzew — Zagłębie
Wisła — Śląsk
Zawisza — Górnik

4 WRZEŚNIA
Lech — Wisła
Górnik — Szombierki
Odra — Ruch
POGON — Arka
ŁKS — Stal
Śląsk — Widzew

Zagłębie — Legia
Polonia — Zawisza

11 WRZEŚNIA
Widzew — Lech
Wisła — ŁKS
Stal — POGON
Arka — Odra
Ruch — Szombierki
Zawisza — Zagłębie
Legia — Śląsk
Polonia — Górnik

25 WRZEŚNIA
Lech — Legia
Górnik — Ruch
Szombierki — Arka
Odra — Stal
POGON — Wisła
ŁKS — Widzew
Śląsk — Zawisza
Zagłębie — Polonia

2 PAŹDZIERNIKA
Zawisza — Lech
Legia — ŁKS
Widzew — POGON

Wisła — Odra
Stal — Szombierki
Arka — Ruch
Polonia — Śląsk
Zagłębie — Górnik

12 PAŹDZIERNIKA
Lech — Polonia
Górnik — Arka
Ruch — Stal
Szombierki — Wisła
Odra — Widzew
POGON — Legia
ŁKS — Zawisza
Śląsk — Zagłębie

19 PAŹDZIERNIKA
Zagłębie — Lech
Polonia — ŁKS
Zawisza — POGON
Legia — Odra
Widzew — Szombierki
Wisła — Ruch
Stal — Arka
Śląsk — Górnik

6 LISTOPADA
Lech — Śląsk
Górnik — Stal
Arka — Wisła
Ruch — Widzew
Szombierki — Legia
Odra — Zawisza
POGON — Polonia
ŁKS — Zagłębie

„Unikon” zyskuje światową markę

Rośnie nam rodzina kontenerów

Z WYCIĘSTEM malewały nad materiały nazwane kiedys kontener i w tym najbardziej lapidarnym skrócie zawiera się „cała” idea konteneryzacji. Znormalizowane pojemniki są bowiem uniwersalnym opakowaniem dla najożniejszych ładunków, mogą być przewożone wszystkimi środkami transportu. A fakt, że każdy większy kontener jest wielokrotnością podstawowego modułu — pojemnika 10-stopowego (sześciu na boku długości 10 stóp), mówi o tym, jak mogą być usprawnione wszelkie czynności przetwórcze. Łatwiej przecież manipulować jednakowymi opakowaniami niż workami, różnymi skrzyniami, paletami czy towarami przewożonymi luzem.

Kontenery umożliwiają, a nawet wręcz powodują wprowadzenie pełnej automatyzacji w wielkich bazach przetwórczych, w portach, na stacjach kolejowych. Gdy się ma do czynienia z jednolitymi opakowaniami, sunięcie i dźwignię mogą być sterowane zaprogramowanymi specjalnie komputerami, rola człowieka sprowadza się zaś tylko do nadzoru, ileż to daje oszczędności, jak wielkie słowno usprawnienie w pracy!

PRZED WSZYSTKIM PRECYZJA

STOJĄCE na placu kontenery wciągają z daleka jak zwykłe pudełka, niemal jak kolorowe klocki dla Guliwera. Produkować je? Ależ nie prosiłoby! To prosta, ale jednak zmyśliła tylko laika. Fachowcy z „Unikonu” dobrze wiedzą, z jakim trudem posławały pierwsze pojemniki i ile przegłowań poprzedziło wyprodukowanie pierwszej serii w 1974 roku.

W czym tkwi trudność? Przede wszystkim w tym, że wykonanie pojemnika wymaga zegarmistrzowskiej wprost precyzji, znakomitych materiałów i akcesoriów. Wymiary, ciężar i wytrzymałość pudła muszą być w idealnej zgodzie z międzynarodowymi normami, zaś linia produkcyjna i technologia winny zapewnić idealność i powtarzalność kontenerów z całej serii. Słowem: dwudziesty i następny, aż po ostatni pojemnik, muszą być dokładnie takie same jak pierwszy.

WYMAGI te są konieczne, ponieważ każdy kontener musi wytrzymać manipulację, niekiedy w najtrudniejszych warunkach. Ani ulewny deszcz, ani tropikalne upały, ani czynności przetwórcze dokonywane różnymi urządzeniami — nie mogą uszkodzić pudła i umieszczonego w nim ładunku. A jeśli dodamy, że międzynarodowe normy dopuszczają 8-krotne aż piętnastokrotne zwiększenie ładunku do maksimum pojemnika, widzimy, jak ważna jest szczerłość i wytrzymałość całej konstrukcji.

Właściwym przestrzeganiem tych wszystkich wymogów cenią się towarzyszący klasyfikacyjne, od tego zaś, czy wydadzą one odpowiednie atesty, zależy dopuszczenie kontenerów do międzynarodowego obrotu.

Nielatwo było sprostać temu. Najwięcej zastrzeżeń budził sposób spawania. Tradycyjne zakładkowe, do tego wykonywane ręcznie, nie mogły dać spodziewanych efektów. Podobnie było z cięciem blach. Gdy wreszcie uparto się z tymi problemami, bo zakupione automaty spawalnicze i automatyczne nożyce do cięcia blach, zaczęły się kłopoty z podłogami. Kontenery wyposażono w podłogi z desek specjalnie impregnowanych, wymagano zaś sklejki. Znalezione wreszcie w kraju producenta sklejki — cienkie, ale bardzo wytrzymałe. Wówczas wynikiły inne trudności — tym razem z dachem. Był po prostu zbyt ciężki, zbierała się na nim woda w deszczowe dni. Trzeba było go tak skonstruować, by stał się minimalnie wypukły, jednak by w najwyższym punkcie nie wystawał ponad naroża, bo wtedy nie byłoby można pojemników ustawiać jednego na drugim.

Dziś wspomina się o tym wszystkim w „Unikonie” jak o historii dawno już przebrzmiałej, ale przecież pokonywanie tych problemów trwało latami.

— Nasz zakład, konstrukcję, technologię i stację prób uznają już cztery towarzystwa klasyfikacyjne: Polski Rejestr Statków, Radziecki Rejestr Statków, Germanischer Lloyd i American Bureau of Shipping — nie bez dumy podkreśla dyrektor naczelny fabryki mgr inż. Wilfred Szczepaniak. — To bardzo ważne, bo mając świadectwa tych towarzystw, możemy myśleć o rozszerzeniu rynków zbytu. A że nasze kontenery zdobywają coraz większe uznanie, niech świadczy fakt, iż cały tegoroczny plan eksportu wykonaliśmy już w pierwszym półroczu.

13 TESTÓW

PRZED opuszczeniem zakładu kontenery z każdej serii przechodzą badania na stacji prób. Zgodnie z normami ISO (International Organization for Standardization) konieczne jest dokonanie aż trzynastu testów.

Zatem próba unoszenia: za górne i dolne naroża, za kieszenie boczne wózkami widłowymi i wózkami okracającymi. Na specjalne żądanie klienta może być także przeprowadzona próba unoszenia za górne naroża pod kątem 45 stopni. Bardzo trudny to test, przyjęte jest bowiem, że kontener winien być unoszony siłą działającą w pionie, po prostu ramą, za co podnoszą go dźwigiem czy łykaczem.

Sprawdza się też sztywność podłoża i poprzeczna konstrukcja, wytrzymałość dachu, ścian bocznych i czołowych; kolejna próba — uwiżdżanie — polega zaś na tym, że pojemnik jest ścisnięty i rozciągany. No i jesz-

cze wytrzymałość całego kontenera badana jest testem piętrzenia, czyli obciąża się go ciężarem odpowiadającym wadze 8 pełnych pojemników. Obliczmy z grubszą: 20 ton w każdym razie 8, tak więc ten kontener, który kiedys znalazł się na samym dnie ładowni jakiegoś statku, musi bez szwanku udźwignąć ponad 160 ton.

Jakby jeszcze nie dość było tego ścisnięcia, rozciągania, podnoszenia i obracania, sprawdza się też podłogę. Musi ona wytrzymać ciężar wózka widłowego (bo przecież właśnie lakimi na ogół wózkami załadunku i rozładunku się le wielkie pojemniki), a obciążenie jest wcale niebagatelne — 5,4 tony na jedną os. Gdy zaś kontener wyjdzie zwycięsko z tych wszystkich prób, funduje mu się solidny przysięg. Pod ciśnieniem kilku atmosfer strumienie wody biją w pudło ze wszystkich stron i ani jedna kropla nie może dostać się do środka. Tak właśnie sprawdzają szczelność.

Jak znowu pojemniki ten imponujący wachlarz testów? Sześć Branżowego Biura Konstrukcji Kontenerów inż. Ryszard Kozakiewicz z uśmiechem opowiada, że już wie le razy przed przysięgnięciem do niektórych prób pozwalał zamknąć się wewnątrz kontenera, na i nigdy nic mu się nie stało. Ma się to zaufanie do własnej firmy!

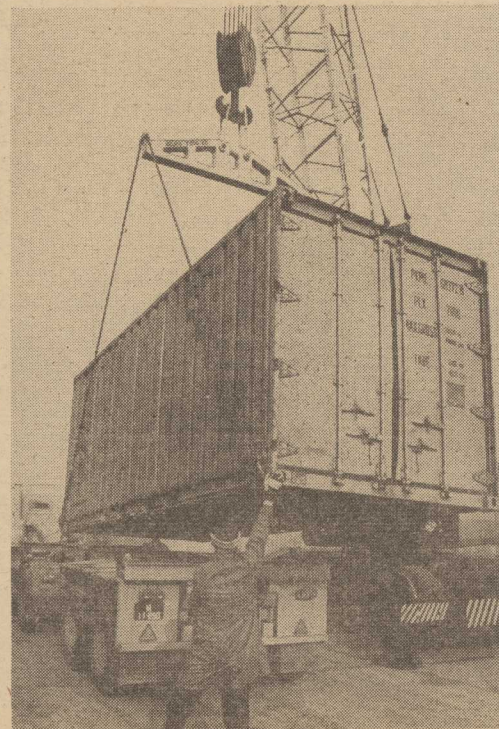
PROJEKTY I PROTOTYPY

WYDAWAŁOBY się, że znormalizowanie wymiarów i wszystkich innych cech kontenerów nie pozostawia już absolutnie miejsca dla fantazji projektantów i konstruktorów. A jednak le z pozoru proste i jednakowe pudełka można budować w przeróżny sposób, dostosowywać je do różnego rodzaju ładunków, czynić jeszcze wygodniejszymi w eksploatacji, najwygodniejszą. Rzecz prosta, najważniejsze wymogi, obwarowane normami ISO, muszą być przy tym zachowane.

Konstruktorzy z „Unikonu” — a warto tu podkreślić, że Branżowe Biuro Konstrukcji Kontenerów istnieje od niecałych dwóch lat — opracowali już kilka nowych wersji pojemników.

ZACZĘŁO się od kontenerów o podwyższonej ładowności — z 20 do 24 ton. Oczywiście wymiary kontenera 24-stopowego pozostały te same, zmniejszono tylko samą konstrukcję, choć ciężar pudła jest nawet mniejszy niż był kiedyś. Potem przystąpiono do próby nad wyposażeniem pojemników w dodatkowe drzwi w ścianach bocznych, bo to ułatwia napełnianie i rozładunek.

Dziś konstruktorzy z „Unikonu” są też przystosowane do przewożenia bardzo ciężkich ładunków kontenery półwózkowe i płynowe. Szczególnie te ostatnie — wykonana-

ne dla Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Techniki Kolejowej — są dużym osiągnięciem, nikt bowiem nie produkuje podobnych. Oryginalne rozwiązanie polega tu na tym, że pojemniki mają ściany tylko czołowe, a z boków wparniki, które można składać. Opróżniony i złożony kontener jest zwykłą płytą, jest lekki, zajmuje mało miejsca. Szczęść takich kontenerów płytowych przeszło już pomyślnie próby eksploatacyjne.

Na tym nie kończy się seria nowości z „Unikonu”. Wykonano tu także prototyp kontenera do przewożenia ładunków sypkich, który w dachu ma klapy zasypowe, a z boku drzwi i klapy wysypowe w ścianach czołowych, tak więc opróżnia się go przechylając pudło. Skonstruowano ponadto pojemniki tzw. open-top — z otwieranym dachem, przeznaczone do przewożenia ładunków spaletyzowanych, które można załadować dźwigami lub suwnicami. Najnowszym zaś dziełem są pojemniki 10-stopowe, najmniejsze z całej rodziny i kontenery przystosowane do przewożenia konfekcji.

Zebrało się tego sporo, a przecież nie tylko o nowych typach pojemników tu się myśli. Niemniej ważną sprawą jest to, by już w fazie projektowania przewidzieć możliwość zastąpienia importowanych detali materiałami krajowymi i te problemy rozwiązywane są z

dużym powodzeniem. Bo porównajmy liczby: w 1974 roku szacunkowe kontenery w 70 proc. wykonywane były z materiałów i części sprowadzanych z zagranicy, w tym roku — tylko w 26 proc., a w 1978 roku — jak się przewiduje — udział materiałów importowanych w całej produkcji wyniesie zaledwie 8 proc. Już tylko zamki będą się sprowadzały z Anglii, obliczone bowiem, że uruchomienie tej produkcji w kraju nie byłoby opłacalne.

MINĘŁO półtora roku od eksportowego debiutu naszych kontenerów. W ciągu kilkunastu miesięcy, które upłynęły od czasu, gdy szwedzka firma zakupiła pierwszy parcie pojemników, zakład otrzymał wiele zamówień z Norwegii, RFN, Belgii i Holandii.

Na fabrycznym placu dziś działo się oburznie 40-stopowe kontenery dla holenderskiej firmy Geest. Na każdym widnieje z boku metalowa bluszcząca pływka ze znakiem firmowym „Unikonu”. Ten znak staje się coraz bardziej znany w świecie.

Maria GROCHOWSKA

Nasi specjaliści za granicą

POLAK za granicą przestał być zjawiskiem rzadkim. Od dawna także przestał być reprezentantem kraju biednego i zacofanego. Nie jest to truizm. Wśród nas żyją jeszcze tacy, których bieda zmusza do szukania pracy za granicą. Od tych czasów dzieli nas mniej niż pół wieku.

Dziś przeszło 5 tys. polskich specjalistów pracuje za granicą z ramienia jednej tylko firmy — „Polservice”. Jest to firma, która specjalizuje się w sprzedaży nie towarów „fizycznych”, lecz wiedzy i umiejętności, a więc towarów najbardziej opłacalnych i najbardziej prestiżowych.

Za granicą pracuje obecnie kilka tysięcy Polaków, realizujących budowy z ramienia „Polimexu-Okeanu”. Są w Związku Radzieckim, Czechosłowacji, NRD, Turcji, Jugosławii, Grecji, Maroku i Nigerii, na Węgrzech i w paru innych krajach. Jedni budują za granicą z ramienia „Elektrimu” elektroenergetyczne, inni, reprezentujący „Budimex”, stawiają hotele, fermy, domy mieszkalne, drogi, mosty i inne obiekty. „Centropaz” wysyła na granice fachowców, budujących kopalnie. Zjednoczenie Gospodarki Rybnej — fachowców od rybołówstwa itd.

Największa w historii polskiego budownictwa za granicą grupa polskich specjalistów przebywa obecnie w Związku Radzieckim; liczy w sumie ponad 6 tysięcy osób. Budują oni odcinek Gazociągu Orenburskiego i Kopełgaję Północny z Nowosiołki do Możajsk. Dołóż budują. Jako jedyni stosują na obu

„rurach” technologie automatycznego i półautomatycznego spawania. Osiągnęli wysokie tempo pracy. Kilka firm zachwyciło zwolenników „Polservice” o przyszłość w polskim spawacz. Ale nasi fachowcy w coraz mniejszym stopniu są na sprzedaż w wymiarze „detalicznym”. „Polservice” zajmuje się od dawna, wśród wielu swoich specjalistów, także wysyłaniem naszych specjalistów z różnych branż na indywidualne kontrakty. Ale tego typu kontrakty nie pozwalają im w pełni pokazać swoich możliwości. Pr-

czą w obcym środowisku, znają rynek, a nie tylko „szkole” angloską, francuską lub zachodnio-niemiecką. Muszą się „nagiąć” do obcego stylu, obcej technologii, względnie zwyczajów. Dotyczy to w mniejszym lub większym stopniu wszystkich leżących nauczycieli, techników i ekonomistów, specjali-

stów hodowli i rybołówstwa. Aktualnie z ramienia „Polservice” przebywa ich za granicą 1740. Ich główne zadanie to przekonywanie kontrahenta do „szkół polskich”. Mają przy okazji wykonywania swojej pracy, utworzyć drogę dalszym specjalistom i kontraktom na dostawę towarów.

Wyższą formą kontraktów indywidualnych jest wysyłanie naszych specjalistów na stanowiska doradców rządowych. Część z nich wyjeżdża bez pośrednictwa „Polservice”. Chodzi tu o urzędników różnych agend ONZ, typowanych

przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Ranga ich pracy jest bardzo wysoka i przysparzają naszemu krajowi wiele autorytetu.

Z gospodarczego punktu widzenia najlepszym interesem dla kraju są jednak umowy „o dzieło” i taki jest dalszy kierunek działania „Polservice”. Zamiast wysyłać lekarzy — podejmujemy się zorganizowania kompletnie wyposażonego szpitala z cakkowicie polskim personelem, zamiast przysyłać nauczycieli — chcemy zorganizować

całą szkołę zawodową w miejsce kontraktowania poszczególnych architektów, czy urbanistów — podejmujemy się wykonanie kompletnych prac projektowych itd.

Jeśli „Polservice” potrafił wygrać ostry, międzynarodowy konkurs na kompleksowy plan zagospodarowania Bagdadu, jeśli wygrał w tym samym kraju konkurs na opracowanie wieloletniego programu budownictwa mieszkaniowego (tzw. projekt „housing”), jeśli naszym specjalistom Kuwejtu zleca poszukiwanie źródeł wody, a Irak sporządzenie siatek geodezyjnej (trian-

gularnej) kraju, plany jego nadwodnienia i odwodnienia, jeśli naszym specjalistom różne kraje zlecają nadzór nad budowlami realizowanymi przez wielkie koncerny zachodnie, oznacza to, że nasza nauka i technika zdobyły w świecie wielki autorytet. Najlepszym spożytkowaniem tego typu referencji są, zdaniem „Polservice”, właśnie umowy „o dzieło”. Na kontraktach zbiorowych, z których część wymieniliśmy, pracuje za granicą z ramienia „Polservice” 3400 specjalistów. Nie jest to wiele w porównaniu z liczbą zatrudnionych np. przy budowie Gazociągu Orenburskiego, ale obejmuje ona wyjątkowo specjalistów najwyższej klasy, „wyższych oficerów” przemysłu. Jeśli brać pod uwagę tylko tę kategorię pracowników, to wśród krajów Trzeciego Świata największym poligonem naszego działania są Irak i Libia, wśród krajów kapitalistycznych Austria i RFN, a w krajach socjalistycznych NRD i Czechosłowacja. Z tym, że w ostatnich krajach chodzi również o eksport polskich „złotych rak”, o wysyłanie na kontrakty grup wyszkolonych robotników, którzy potrafią wszystko.

Ma więc Polska wspaniałych ambasadorów swej nauki, techniki, kultury, a nawet sportu. Ich wyślij, niech pokazują bogactwo kraju i podnoszą jego autorytet w świecie.

Henryk GIERGIELO

Ambasadorowie dobrej sprawy

